ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

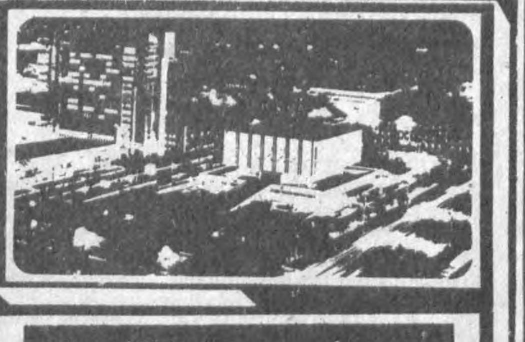

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 36 (8. 234) ◆ 1993 йил 26 февраль, жума ◆ Нархи 5 сўм

ШАҲАР ФАОЛЛАРИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

Кеча Тошкент шаҳар фаолларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда туманларнинг ҳокимлари, шаҳар бош бошқармалари, бошқармалари, трестлари, бўлимлари, корхона ва ташкилотларининг раҳбарлари иштирок этдилар.

Фаоллар йиғилишини Тошкент шаҳар Ҳокими А. Й. Фозилбеков очди.

1992 йил якунлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг Вазирлар маҳкамасининг 12 февраль куни бўлиб ўтган мажлисида сўзлаган нутқидан шаҳарни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш соҳасида келиб чиқадиган вазифалар тўғрисида истиқболни белгилаш ва статистика бош бошқармасининг бошлиғи Б. Э. Хўжаев, молия бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Т. Т. Ермакова, солиқ инспекциясининг бошлиғи П. А. Имомқулиев ахборот бердилар.

Йиғилишда Ўзбекистон Бош вазирининг ўринбосари К. Н. Тўлаганов нутқ сўзлади.

(Шаҳар фаоллари йиғилиши тўғрисидаги ҳисобот эълон қилинади).

** Наврўз байрами тараддуди*

ҚИЗҒИН ТАЙЁРГАРЛИК

25 февраль куни Тошкентда Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Абдулҳошим Муталов раислигида Наврўз умумхалқ байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш республика ташкилот қўмитасининг мажлиси бўлди. Унда Ўзбекистон халқ ноиблари, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосарлари, вазирликлар ва идоралар, уюшмалар ва ижодий ташкилотлар, жамғармалар ва оммавий ахборот воситаларининг раҳбарлари қатнашди.

Мажлисда халқимизнинг қадимий ва саховатли байрами — Наврўзни кенг нишонлаш, шунингдек миллий урф-одатлар негизида умуминсоний қадриятларни улуғлаш, халқ ижодкорлик қудратини намоён этиш, ватанга муҳаббат туйғусини, она юртимизда яшовчи барча миллатлар ўртасида дўстлик, ҳамжиҳатлик, тинчлик ва осойишталикни янада мустаҳкамлаш руҳида ўтказиш лозимлиги таъкидланди. Шу мақсадда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар кенгашининг раиси, Тошкент шаҳар ва барча вилоятлар ҳокимлари раҳбарлигида байрамга ҳозирлик кўриш ва уни ўтказиш ташкилий қўмиталари тузилади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти жамғармасининг, «Маҳалла», «Наврўз», «Экосан», Шароф Рашидов номидаги жамғармаларнинг байрам тадбирларини маблағ билан таъминлашда кўмаклашиш борасидаги ташаббуслари ҳамда Ўзбекистон давлат телерадиокомпанияси ва «Наврўз» хайрия жамғармасининг 21 март кунига мўлжалланган телемарафон ўтказиш ҳақидаги таклифи маъқулланди.

Мажлисда Тошкент шаҳрида ўтадиган Наврўз байрами тадбирларини ишлаб чиқиш ҳамда умумхалқ байрамини оммавий ахборот воситаларида кенг ёритиш билан шуғулланувчи ишчи гуруҳлар таркиби тасдиқланди.

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Президентининг давлат маслаҳатчиси, ташкилот қўмитаси раисининг ўринбосари М. Умурзоқов иштирок этди.

(ЎзА).

САМАРАЛИ ТАКЛИФ

ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинатида жорий этилаётган техникавий янгиликлар корхонага катта иқтисодий фойда келтирмоқда. Бундай техника ижодкорлиги жараёнларини рўёбга чиқаришда комбинатнинг кўп сонли рационализаторларининг улушлари катта бўлмоқда.

Корхонанинг иккинчи фабрикасида жорий қилинган занжирли конвейер ҳам изланувчан техника ижодкорлари самарали меҳнати натижаси янглиғ юзага келди. Бу эса иш жараёнининг бир маромда бўлишини таъминлаш имконини берди.

Бир гуруҳ рационализаторларнинг бу ажойиб таклифи комбинатга ҳар йили 230 минг сўмликка яқин иқтисодий фойда келтириши дастлабки ҳисоб-китобдан маълум бўлди.

Карима АЪЗАМОВА.

ИЖОДИЙ МУЛОҚОТ

А. АВЛОНИЙ номидаги халқ таълими ходимлари малакасини ошириш Марказий институтида маърифий тадбирлар билан бирга турли маданий йиғинлар, учрашувлар ҳам тез-тез ўтказилмоқда. Бу ерга малака ошириш учун келган тингловчилар педагогик матбуот ходимлари билан ҳам ижодий мулоқотда ҳам бўлмоқдалар.

Яқинда институтда уюштирилган учрашувга «Маърифат» газетаси ҳамда «Халқ таълими» журнали таҳририятлари вакиллари таклиф қилиндилар. Институт проректори А. Акмалов ижодий мулоқотни бошлаб берди.

Халқ таълимининг бугунги аҳволи, ўртага қўйилаётган муаммолар, ечимини кутаётган долзарб масалалар хусусида сўз юритилди. Тингловчилар бу каби мавзуларнинг педагогик матбуот саҳифаларида ёритиш жараёнларидан ҳам хабардор бўлдилар.

Санобар АҲМЕДОВА.

ИЗЛАНИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

** Суратли лавҳа*

Ҳурматли ўқувчи «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида йилига 160 дан ортиқ турдаги қишки ва мавсум палътолари тикилади, десак, «нега уларни дўконларда топиш мумкин эмас», дея эътироз билдириши ҳам мумкин.

Чунки республикамиздаги бошқа корхоналар қатори «Қизил тонг» бирлашмаси ҳам хом ашё етишмаслигидан қийналмоқда. Асосий хом ашёнинг собиқ СССРнинг бошқа республикаларидан келишини ҳисобга олсак бугунги иқтисодий алоқалар деярли узилган даврда бирлашманинг аҳоли талабига яраша маҳсулот етиштириб бера олиши даргумон. Шунинг учун ҳам ҳозирда бирлашма раҳбарлари янги, ишончли ҳамкорлар изламоқдалар.

Ўйлаймизки, тез орада харидорларимиз хорижда эмас, аксинча бир чеккига «Тошкент «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланган» деган сўзлар битилган пальтоларни фахр ва ғурур билан кийиб юрадилар.

Шокир АСАДОВ.

СУРАТЛАРДА: «Қизил тонг» бирлашмасининг тажриба цехида яратилган янги маҳсулотлар: тажриба цехининг тикувчилик бўлими.

У. Ортиқов суратлари.

Бугунги кунда ёмғирдан сўнг кўпайиб кетадиган қўзиқоринлардек ҳар қадамда учрайдиган тижорат дўконлари ҳеч кимни ажаблантирмай қўйган. Улардаги маҳсулотларнинг нархига ҳам кўниккандаймиз. Лекин сифати...

Бир неча тижорат дўконларини кўздан кечирган одам кийим-кечакларнинг аксарияти Хитой, Польша, Вьетнам ва қисман Венгриядан келтирилганлигининг гувоҳи бўлади. Бу давлатлар эса биринчидан иқтисодий жиҳатдан чегаралари очиқ ҳисобланади, шу боис ҳам йирик капиталистик мамлакатларда чиқарилган маҳсулотларни сувқоғоздек ўзига сингдириб олаверади. Ана шуларнинг бир қисми эса ҳудудимизга кириб келган. Бунда Осиё мамлакатларига ташриф буюрган тижоратчиларимизнинг ҳам хизматлари катта, чунки айни пайтларда йирик Европа мамлакатларидан кўра сифати мундайроқ бўлсада Хитойдан ёки Польшадан маҳсулот келтириш сердаромадроқ ва қулайроқ. Давлат дўконларининг пештахталари бўм-бўшлиги эса харидорларни барибир яна ўша тижорат дўконларига етакламоқда.

Албатта, ким ҳам сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқарадиган корхона билан ҳамкорлик қилишни хоҳларди, дейсиз. Бундай сифати паст маҳсулотларни пештахталаримиздан сиқиб чиқариш учун эса ўз корхоналаримиз ишини янгича йўлга қўйишга эришмоқ лозим. Бу жиҳатдан олганда «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида амалга оширилаётган тадбирлар алоҳида диққатга сазовордир. Айниқса, бирлашманинг тажриба цехида тайёрланган пальтоларнинг янги турлари ҳар қандай диди ўткир кишининг эътиборини қозониши муқаррар.

«Қизил тонг» маҳсулотлари харидоргирлиги билан бошқа рақобатдошлариникидан ажралиб туради. Чунки бирлашма хизматчилари деярли барча ёш вакилларига аталган пальтоларнинг сўнгги мода талабларига жавоб бера олиши ва унинг тезроқ мижозлар қўлига етиб бориши учун тинмай иш олиб бормоқдалар. Бунда албатта бир неча йил муқаддам Франциянинг «Клекнер ина» компанияси билан ҳамкорликда бирлашма ускуналарининг янгиланганлиги, шунингдек Германия, Швеция, Испаниянинг етакчи фирмалари кўмагида бир цехнинг ўзида 3-4 хил услубдаги маҳсулот ишлаб чиқариш йўлга қўйилганлиги жуда қўл келмоқда.

Юқорида биз бирлашма ютуқларида тажриба цехининг роли катта бўлаётир, дегандик. Чиндан ҳам бу ерда меҳнат қилаётган кам сонли, лекин юксак малакали мутахассислар конструкторлар ўйлаб топган янги кийим моделларига якуний кўриниш берадилар, ишлаб чиқаришга тавсия этадилар. Албатта улар биринчи навбатда оммавий мавсум пальтоларининг ҳар томонлама сифатли ва етарли миқдорда тикилишига асосий диққат эътиборни қаратмоқдалар. Бунинг учун мутахассислар хорижий давлатларда тадбиқ этилаётган янгиликларни синчковлик билан ўрганиб борадилар.

** Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамасида*

13 МАРТ — УМУМШАҲАР ҲАШАРИ

В. Чкалов номли самолётсозлик, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари, «Ташсельмаш» заводи, йўловчи транспорти корхоналарининг уюшмаси ишчи-хизматчилари, Собир Раҳимов тумани «Намуна» маҳалласи аҳолиси, Тошкент автомобиль-йўллар институти талабалари ва профессор-ўқитувчилари ҳамда бошқалар 1993 йилнинг 13 мартида «Наврўз» халқ байрамини нишонлашга бағишланган шаҳар ҳашарини ўтказиш ташаббуси билан чиқдилар.

В. Чкалов номли самолётсозлик, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари, «Ташсельмаш» заводи, йўловчи транспорти корхоналарининг уюшмаси ишчилари шаҳар ҳашари кунида ўз иш жойларида меҳнат қилишга, атроф ҳудудларни ободонлаштиришга қарор қилдилар.

Тошкент автомобиль-йўллар институти талабалари ва профессор-ўқитувчилари шаҳар ҳашари кунида дарахтлар, гуллар экиш, ҳудудларни тозалаш ва ётоқхоналарни таъмирлаш билан машғул бўладилар.

Ушбу корхона ва ташкилотлар ташаббусини қўллаб-қувватлаш мақсадида Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков 1993 йилнинг 13 март куни «Наврўз» халқ байрамини нишонлашга бағишланган шаҳар ҳашарини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди. Унда В. Чкалов номли самолётсозлик, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари, «Ташсельмаш» заводи, йўловчи транспорти корхоналарининг уюшмаси ишчи-хизматчилари, «Намуна» маҳалласи аҳли, Тошкент автомобиль-йўл институти талабалари ва профессор-ўқитувчиларининг 1993 йилнинг 13 март куни «Наврўз» халқ байрамини нишонлашга бағишланган шаҳар ҳашарини ўтказиш ташаббуси маъқулланади:

Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамаси Бош бошқармалари, бошқармалари, бўлимлари ва трестлари, туманларнинг ҳокимлари, шаҳар корхоналари, ташкилотлари, ўқув юртларининг раҳбарлари, маҳаллалар ва уй-жой қўмиталари раисларига:

— шаҳар ҳашарини уюшқоқлик билан ўтказишга доир ташкилотчилик ишлари олиб бориш:

— шаҳар ҳашарини уюшқоқлик билан ўтказиш учун тегишли қароргоҳлар ташкил этиш ва барча ишчиларнинг тўлиқ иш куни мобайнида самарали меҳнат қилишларига зарур шароитлар яратишга алоҳида эътибор бериб, тайёргарлик тадбирларини амалга ошириш:

— йўловчи транспорти корхоналарининг уюшмасига (ўртоқ Р. Ф. Файзуллаев) ҳаракатдаги транспортни иш куни режаси бўйича чиқаришни таъминлаб, автобус, трамвай ва троллейбусларнинг аниқ ҳаракатини йўлга қўйиш:

— Халқ таълими Бош бошқармасига (ўртоқ Ҳ. Қ. Йўлдошев), мактабгача болалар муассасалари бўлган шаҳардаги корхона ва ташкилотлар раҳбарлари шаҳар ҳашарини ўтказиш куни боғча ва ясліларини тўлиқ ишлашини ташкил қилишлари топширилди.

Шаҳар ҳашари куни ишлаб топган маблағларни раҳм-шафқат мақсадларига, шунингдек ижтимоий соҳа иншоотларини қуриш, таъмирлаш ва қайта тиклашга сарфлаш тавсия қилинди.

Шаҳар ҳашарини уюшқоқлик билан ўтказишга тараддуд кўриш ва ўтказиш учун Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамаси ҳузурида қароргоҳ тузилди.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● Қорақалпоғистон, шунингдек, Фарғона, Жиззах вилоятлари фаолларининг йиғилишларида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Вазирлар маҳкамасида 12 февраль куни бўлиб ўтган мажлисда сўзлаган нутқида баён этилган қоидалар асосида иқтисодий ва ижтимоий ривожлантиришни жадаллаштириш масалалари муҳокама этилди.

● Сирдарё вилоятида ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш уч ойлиги эълон қилинди. Унда энг яхши натижага эришган шаҳар ва районларга 100 минг сўмдан, қишлоқларга эса 50 минг сўмдан мукофот берилади.

● Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи мутахассислари электр ва иссиқлик энергиясини иқтисод қилиш бўйича 1992 йилги республика танловининг ғолиби бўлдилар. Улар ишлаб чиқаришга жорий этилган янгиликлар натижасида 1,2 миллион киловатт-соат электр энергиясини тежашга эришдилар.

● Ўзбекистон энциклопедияси бош таҳририяти Заҳириддин Бобурнинг 510 йиллигига бағишлаб 30 минг нусхада «Бобурнома» китобини нашр этмоқда. «Бобурнома» Ўзбекистонда сўнгги марта бундан 32 йил муқаддам чоп этилган эди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Россия Олий Кенгашининг Раиси Руслан Хасбулатов халқ депутатларининг навбатдан ташқари VIII съездини 9 ёки 10 мартда чақиришни таклиф этди. Олий Кенгаш бу масалани узил-кесил 4 март куни ҳал этади.

● Бугун Украина Президенти Леонид Кравчукнинг Венгрияга ташрифи бошланади.

● Россия хукумати фармойиши билан бу давлат ички қўшниларига шартнома асосида кўнгилли аскарлар қабул қилиш учун 1 миллиард рубль ажратилди. Ушбу кўнгиллиларни Шимолий Осетия ва Ингушетиядаги фавқулодда ҳолат жорий этилган минтақага жўнатиш мўлжалланяпти.

● Қозоғистон Республикаси ҳукумати Толдиқўрғон вилоятидаги Жаркент шаҳри яқинида 130 гектар майдонни 49 йил муддатга ижарага бериш тўғрисида қарор қабул қилди. Ҳунармандчилик тараққий этган бу ҳудудда очиқ иқтисодий зона ташкил этиш, саноат корхоналаридан ташқари кўп қаватли меҳмонхоналар, аэропорт қурилиши мўлжалланяпти.

● Москвадаги банклараро валюта биржасида АҚШ 1 долларининг қиймати 593 рубль қилиб белгиланди.

ХОРИЖДА

● Корея Республикасининг янги президенти Ким Ен Сам лавозимини эгаллаш маросимида «Корея диёри устида янгиланиш руҳи кезмоқда», деб баёнот берди. Шимолий Кореяда сўнгги 30 йилдан сўнг илк бор давлат раҳбари фуқаро арбоб бўлди. 1961 йилдан буён бу лавозимни истеъфога чиққан генераллар эгаллаб келишарди.

● Польша сейми (парламенти) аксарият кўпчилик овоз билан мамлакатда тамаки ва алкоголли ичкиликларни реклама этиш тўла таъқиқланадиган қонун қабул қилди. Польша спиртли ичимликлар ичиш ва кашандалик бўйича Европада етакчи ўринни эгаллайди.

● «Чоршанба куни бўлиб ўтган ялпи сайловларда кубаликлар Ватанни, инқилоб ва социализмни қўллаб-қувватлашларини изҳор этдилар», деди Фидель Кастро. У ҳокимиятни қўлга олгандан сўнг мамлакат тарихида илк бор Миллий ассамблея ва маҳаллий бошқарув идораларининг депутатлари тўғридан-тўғри яширин овоз бериш йўли билан сайландилар.

● Ироқ Қувайтни босиб олган пайтда унинг ҳудудидан олиб чиқиб кетган 220 танкни келгуси ойда амирликка қайтариб берадиган бўлди.

● Канада Бош вазири Б. Мальруни истеъфога чиқиши тўғрисида баёнот берди. У мамлакатда ишсизлик даражаси юқорилиги ва иқтисодий танглик кучайганлиги сабабли бу қарорга келишга мажбур бўлди.

ФАХРИЙЛАР ПЛЕНУМИ

Кеча Ўзбекистон Республикаси Уруш ва меҳнат фахрийлари кенгашининг навбатдаги пленуми бўлди. Пленум асосан ташкилий масалаларни кўриб чиқди. Қўмита раиси бўлиб ишлаб келган Р. Ғуломов аризасига биноан вазифасидан озод этилди.

Йиғилишда республика мудофаа вазири Р. Аҳмедов, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Иброҳим Раҳим, Андижон вилояти уруш ва меҳнат фахрийлари кенгашининг котиби Т. Каримова ва бошқалар сўзга чиқиб, Р. Ғуломов фаолияти ҳақида ижобий фикр билдирдилар. Унга эсдалик совғалари топширилди.

Пленумда меҳнат фахрийси Б. Раҳимов Кенгаш раиси этиб сайланди.

Пленумда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари М. Қорабоев, Тошкент шаҳар Ҳокими А. Фозилбеков ва бошқа расмий кишилар қатнашди.

(ЎзА мухбири).

САМИМИЙ ҚУТЛОВ

ТОШКЕНТ шаҳар Ҳокими маҳкамасида шаҳардаги меҳнат ва уруш фахрийлари билан учрашув бўлиб ўтди.

Учрашувни Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков очди.

— Сиз бой ҳаёт тажрибасига эга бўлган фахрийлар билан ҳар галги дийдор кўришиш жуда ҳаяжонлидир. Сизларнинг Ўзбекистон Республикаси мустақиллигини мустаҳкамлаш, ёшларимизни тарбиялаш, жамиятда ижтимоий-сиёсий барқарорлик, фуқаролар тотувлигини таъминлашга қўшаётган ҳиссаларингиз улкандир.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳурматли Ислом Каримов уруш ва меҳнат фахрийлари тўғрисида доимий ғамхўрлик қилмоқдалар. Бугунгидек учрашувлар жойларда юртбошимизнинг бевосита ташаббуси билан ўтказилмоқда. Биз аминмизки, фахрийларимиз олдимизда турган вазифаларни ҳал этишда ҳар галгидек фаоллик кўрсатадилар.

Шундан сўнг, уруш ва меҳнат фахрийларидан Чинниҳон ая Иброҳимова, Назир Аҳмедов, Иван Дудура, Азиз Тўхтабоев, Аҳмаджон Зиямуҳамедов, Ориф Абзалов, Михаил Косих, Ғофур Юсуповлар ва бошқалар сўз олиб республикамиз Президенти Ислом Каримовнинг мамлакатимиз истиқболи, халқимиз фаровонлигига қаратилган сиёсатини қўллаб-қувватладилар. Улар аҳолининг кам таъминланган қисмига, шу жумладан фахрийларга кўрсатилаётган кундалик ғамхўрлик ва эътибор учун самимий миннатдорчилик изҳор этдилар. Уруш ва меҳнат фахрийлари республикамизда кенг кўламда жиноятчиликка қарши кураш олиб борилаётган курашда ҳам четда турмасликларини айтдилар.

Учрашувга тўпланган фахрийларга Ўзбекистон Республикаси Президенти номидан эсдалик совғалари топширилди.

Эркин ЭСИРГАДИЕВ.

СУРАТЛАРДА: фахрийлар билан учрашув чоғида.

Андрей Пишненко суратлари.

** «02» хабар беради*

1993 йил 15—21 февраль кунлари Тошкентда 325 бор жиноятчилик ҳоллари рўй берганлиги ички ишлар идоралари томонидан қайд этилди. Шу ҳафтанинг ўзида улардан 249 таси фош этилди.

● 15 февраль кундузи шаҳар ИИБ милиция ходимлари томонидан ўтказилаётган махсус тадбир пайтида Юнусобод районида 3-автокомбинатга қарашли бўлган ГАЗ—53 маркали автомашина текшириш учун тўхтатилди. 1954 йилда туғилган ҳайдовчи-экспедитор бошқариб бораётган ушбу машинада Тошкент тамаки фабрикасидан умумий қиймати 7.800 сўмлик «Астра» сигареталари ноқонуний равишда олиб чиқиб кетилганлиги аниқланди.

● 18 февраль куни илгари ушланган фирибгар аёл билан ўтказилаётган тергов пайтида маълум бўлдики, у ўтган йилнинг декабрь ойида уй сотиб олиш баҳонаси билан «Ташфедазпроект» муассасасининг муҳандисидан 50 минг сўм пул олиб жуфтакни ростлаган. Январь ойида эса худди шундай йўл билан пойтахтдаги илмий-текшириш институтларидан бирининг илмий ходимидан 280 минг сўм пул олиб, қорасини ҳам кўрсатмай кетган. Ниҳоят унинг бундай қабиҳ фаолиятига чек қўйилди.

● 18 февраль куни Мирзо Улуғбек тумани ички ишлар бошқармаси ходимлари томонидан ўтказилаётган махсус тезкор тадбир пайтида шу туман ҳудудидаги ҳеч қаерда ишламайдиган ва ўқимайдиган ёш йигитнинг хонадонидан битта жанговар граната, «Макаров» тўппончаси, 16 та ўқи бор иккита ўқдон ҳамда тунги кўриш анжоми топилиб, мусодара этилди.

● 20 февралга ўтар кечаси Феруза даҳасидаги дўконларнинг бирида қўриқлаш сигнали ишлаб қолди. Тез орада етиб келган Мирзо Улуғбек тумани ИИБ махсус хизмат гуруҳи томонидан дўконга кириб озиқ-овқат маҳсулотлари, спиртли ичимликлар ва сигареталарни ўғирлагани учун шаҳримиздаги ҳунар-техника билим юртларидан бирининг ўқувчиси ва илгари судланган шахс ушланди.

● 20 февралда берилган хабарда айтилишича, Тошкент полиграфия комбинати ҳарф терувчисининг Юнусобод туманида жойлашган хонадонидан номаълум кимса 3 та гилам, магнитофон ва бошқа қўлга илингулик буюмларни ўғирлаб кетган. Юнусобод тумани ИИБ ходимлари томонидан кўрилган чора-тадбирлар натижасида юқоридаги жиноятни амалга оширган икки ўсмир аниқланиб қўлга олинди. Маълум бўлишича, улар ҳеч қаерда ишламас ва ўқимас эканлар.

● Ўтган якшанба куни Тошкент отчопаридаги кийим-кечак бозорида чайқовчиликда шубҳа билан 27 киши ушланди.

Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг матбуот гуруҳи.

ЮНУСХЎЖА даврида шаҳар мустақил бўлгани, унинг иқтисодиёти тезкор ривож топа бошлагани, бунда унинг карвон йўлларида жойлашгани муҳим аҳамият касб этганини аввалги суҳбатимизда эслатиб ўтган эдик. Бу Тошкентни жуда кўпчиликка манзур қилди. XIX асрнинг иккинчи ярмида чор Россиясининг фикру ёди Тошкентни босиб олиш бўлиб қолди.

XIX асрга келиб Россияда газмол саноати ўса боргани сари Ўрта Осиёнинг аҳамияти таъминот бозори сифатида оша бошлади. Россиянинг Ўрта Осиё хонликлари билан савдо-сотиғи жадал суръатларда ўса борди. XIX асрнинг ўрталарида Қўқон, Хива, Бухоро, Тошкент Осиёдаги Россиянинг асосий савдо шеригига айланган эди.

* Тошкент тарихига янгича назар

КУЧЛАР ТЕНГ ЭМАСДИ

Ўтган асрнинг 50—60-йилларида қатор ҳодисалар юз бердики, бу воқеаларнинг боришини тезлаштирди. Инглизларнинг Ост-Инд компанияси Ўрта Осиё халқлари бозорига кириб олиш, у ердан Россияни сиқиб чиқариш учун ниҳоятда фаол ҳаракат бошлади.

Чор Россиясининг Ўрта Осиё минтақасига қилган юришининг янги тўлқинлари 1853 йилда Қўқондаги Оқмачит қалъасини босиб олиш билан якунланди. У дастлаб Перовск порти, кейинроқ эса Қизил Ўрда деб аталди. Рус қўшинлари 1860 йилда Тўқмоқ ва Пишпек (ҳозир Бишкек)ни босиб олдилар. Ҳужум икки томонлама олиб бориларди. Шарқдан генерал Веревкининг қўмондонлиги д а г и, ғарбдан эса генерал Черняев бош бўлган қўшинлар ҳужум қилди. 1864 йилда Черняев Туркистон ва Чимкентни, Веревкин Авлиё ота (Жамбул)ни эгаллади. Шундай қилиб икки қанот Чимкентда бирлашди. Эгалланган ҳудуд 1865 йилда Оренбург генерал-губернаторлиги таркибига киритилди ва унга Черняев бош этиб қўйилди.

Азалдан ғалва чиқаришга ўч Черняев ҳатто шоҳ Александр II нинг қатъиян ман этувчи буйруғи бор бўлса ҳам, Тошкент қамалига дарҳол отланишга жазм этди.

Ниёзбек, Зангиота ва Чиноздаги гарнизонлар қаттиқ қаршилик кўрсатишди.

Тошкентда эса уни барча кўча, йўлакларда аҳли шаҳар тиклаган тўсиқлар кутар эди. Халқ ўз она шаҳри ҳимоясига отланди. Бу ҳақда ўша қонли воқеаларга гувоҳ бўлган тарихчи Муҳаммад Солиҳ «Тарихи жадидаи Тошкент» рисоласида батафсил тасвирлайди.

1865 йилнинг 25 апрелида қаттиқ қаршиликдан сўнг Ниёзбек қалъаси таслим бўлди. Маҳаллий бир сотқиннинг маслаҳати билан Черняев шаҳарга сув келадиган Кайковус ариғининг тўғонини бузишга буйруқ берди. Оқибатда Тошкент аҳолиси сувсиз қолди. Аҳвол эса ғоятда мураккаблашди. Шаҳар ҳимоячилари ёвга мардона қарши турдилар. Қўқондан Алимқул бошлиқ лашкар етиб келди. Ёв чекинишга мажбур бўлди.

Кучлар етиб келгач тошкентликлар босқинчиларга қарши ҳужум бошлашди. Шўртепада бўлган бу жангда Алимқул оғир яраланганди. Ҳимоячиларнинг руҳи ўз-ўзидан тушиб кетди. Сувсизлик, очлик бир томондан қийнарди. Бухоро ва Хивадан эса кўмак етиб келмади.

Аҳволни яхши идрок қилган Черняев 1865 йилнинг 14 июнида шаҳарга ёриб кирди. Тошкентликлар ҳар бир уй, ҳар бир кўча учун жон олиб, жон беришди. Барибир кучлар тенг эмасди, бунинг устига қурол-аслаҳа омборлари ёқиб юборилганди. Шундай бўлса ҳам 1865 йилнинг 27 июнида, орадан икки ҳафта ўтгач Черняевнинг қўшинлари Тошкентни батамом эгаллади. Шу йилнинг октябрида эса Тошкент Россия империясининг таркибига киргани ҳақида расман эълон қилинди.

1867 йилнинг ўрталарига келиб Туркистон вилоятига аввал Бухоро амирлигига қарашли бўлган ҳудудларнинг кўп қисми қўшиб олинган эди. Шу муносабат билан Туркистон генерал-губернаторлиги тузилди. У марказга, яъни шоҳга бевосита бўйсунарди. 1867 йилнинг 14 июлида барон К. П. фон Кауфман биринчи генерал-губернатор қилиб тайинланди. Тошкент энди Туркистон генерал-губернатор л и гининг маркази бўлиб қолди.

Муборак ЮНУСХЎЖАЕВА, Георгий НИКИТЕНКО,
тарих фанлари номзодлари.

* Мустақиллик мевалари

ЛИЦЕЙДА ТУРК ЎҚИТУВЧИЛАРИ

БОЗОР иқтисодиётига ўтиш жараёнида барча соҳаларни юксалтириш қаторида халқ таълими соҳасини ҳам ривожлантиришга катта аҳамият берилмоқда. Маорифимизни юксалтиришда бизга — қардош бўлган Туркия маорифчилари яқиндан ёрдам бериб келмоқда. Масалан, Собир Раҳимов туманида очилган 309-шарқ тиллари мактаб-лицейида 300 дан зиёд ўқувчи инглиз, турк, араб тилларини ўрганишмоқда. Унда турк тилини ўрганаётган гуруҳга Туркиядан келган Маҳамад ва Элда Тулумлар дарс бериб келишмоқда.

Ўзбекистонга келгунга қадар Маҳамад Истамбул университетининг турк тили кафедраси ўқитувчиси, аёли Элда эса Истамбул халқ таълими вазирлигига қарашли лицейда ўқитувчи бўлиб ишлашган. Мана энди улар бир ўқув йилига ўзбекистонлик болаларга дарс бергани келишди. Маҳамад Тулум мактаб-лицейда болаларга дарс бериш билан бирга Тошкент Давлат университетида ҳам талабаларга турк ҳамда инглиз тилларидан дарс бериб келмоқда.

— Ҳамма жойда ҳам илк бор иш бошлаш қийин бўлади, — дейди Маҳамад. — Ўзбек ўқувчилари тил ўрганишга ниҳоятда қизиқувчан экан. Турк алифбосини қисқа муддат ичида ўрганиб олишди. Ҳозир улар бемалол китоб ўқиш билан бирга суҳбатлашиш имкониятига ҳам эгалар. Уларга турк тилини ўқитишдан мақсад келажакда мустақил Ўзбекистон учун ақлли, янгилик ярата оладиган, ишбилармон, умуман олганда ҳар томонлама баркамол инсонларни тарбиялаш учун Туркия университетларига юборишдир.

Бу иккала ёш, малакали ўқитувчилар республикамиз халқ таълимига ўз улушларини қўшишгани келишган экан, бундай эзгу ниятли инсонлар халқимиз ҳурматига сазовор бўлиб дилимиздан ўрин оладилар.

Холмат МИРЗАКАРИМОВ.

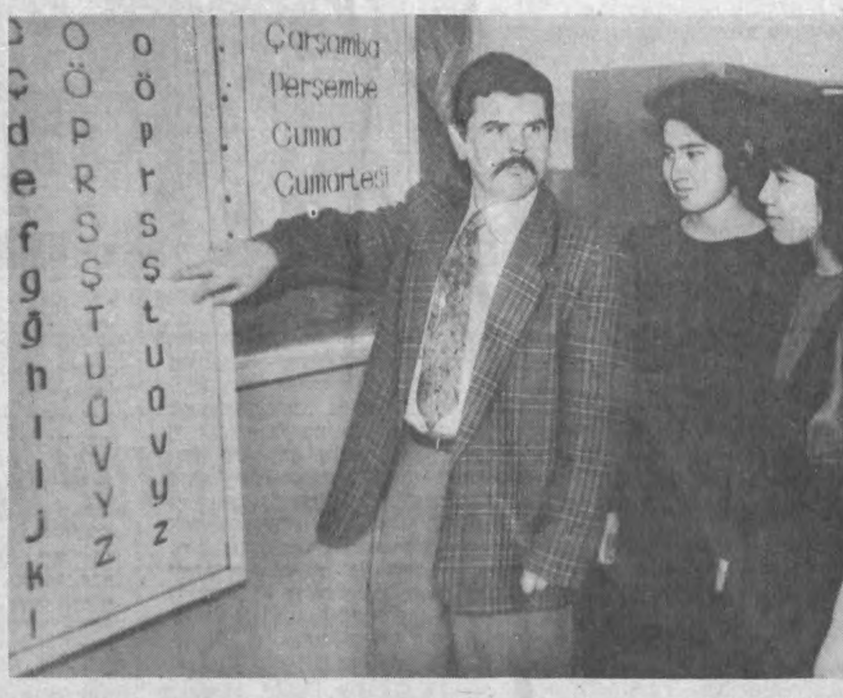

СУРАТЛАРДА: Маҳамад ва Элда Тулумлар ўқувчиларга турк тилидан сабоқ беришмоқда.

Муаллиф суратлари.

* Ибратли ҳикоятлар

ИНСОН МЕҲРИ

— ОНАДАН янги туғилгандек ҳис қиламан ўзимни. Яшаш нақадар гаштли! — дейди доим Абдурасул ака. Чунки у киши яқинда учинчи марта инсультни бошидан ўтказди. Ҳозир ҳасса билан секин-аста юради. Гап-сўзларини эътибор билан тингласангиз тушуниб оласиз. Тўхтаб-тўхтаб, яна шундай дейди:

— Мени ўлимдан аёлимнинг меҳрибонлиги, фарзандларимнинг садоқати, одамларнинг меҳр-оқибати омон сақлаб қолди.

Абдурасул ака асли Ўзбекистонда хизмат кўрсатган шифокор, одамлар соғлиғини сақлаш борасида жон фидо этган инсон. Ўз вақтида Ўзбекистон шифокорлари касаба уюшмаси марказий комитети раиси бўлиб ҳам ишлаган. У ўшанда илк бор инсульт бўлганди, 60 ёшга тўлмасдан ногирон бўлиб, нафақахўрлар қаторига ўтиб қолди. Бу касаллик яна икки бор хуруж қилди. Қариндош-уруғ, ёр-биродар таҳликага тушиб қолди. Кечаси-ю кундузи Карима опа ва фарзандлари тепасида навбатчилик қилишди. Фарзандлари Абдурашид, Абдуҳамид, Абдуҳаким, Нигоралар шифокор бўлгани учун ҳам бутун даволаш муолажасини ўзлари олиб бордилар.

— Келинларим — Хонпошша, Ноила, Дилобарлардан жуда хурсандман, — дейди Абдурасул ака. — Нега десангиз имо-ишоранинг ўзидан нима демоқчи эканлигимни тушуниб оладилар.

Абдурасул аканинг опалари Раҳбар хола суҳбатга қўшилди:

— Келиним Карима ҳам шифокор, ажойиб ўғил-қизларни вояга етказди. Айниқса Абдурасулга парвона бўлишини айтмайсизми. Бахтли бўлсин, омон бўлсин.

— Дам олиш, Наврўз ва ҳайит номоз кунлари уйимиз тўйхонага ўхшаб кетади. Йўқловчилар кўплигидан акам уриниб қолмасин-да, деб хавотирга тушаман, — дейди укаси Халил ака.

— Узингчи-ўзинг?! Ҳар куни 5—6 марта келиб мени безовта қилмайсанми? — деб ҳазиллашган бўлди акаси.

Абдурасул аканинг илтимосига биноан Ноила келин тортмадан бир даста хат ва телеграммаларни олиб, менинг олдимга қўйди. Уларни аста ўқиб чиқдим. Ҳаммаси туғилган ва байрам кунларида ошна-оғайни, ёр-биродарлар, бирга ишлашган ўртоқларининг йўллаган табриклари... Абдурасул ака мамнуният билан менга боқиб турарди.

Ана шунда мен инсон меҳри — ҳамма нарсадан азиз ва қимматроқ, давоси йўқ дардларга ҳам малҳам бўлишига имон келтирдим. Инсон меҳри одамни ўлимдан ҳам сақлаб қолар экан.

САДОҚАТ

МАЪМУРА турмушга чиққанида 18 ёшда эди. Мурод билан бирга муродимга етдим, деб ўйларди у. Бахтли ҳаёт ворислари — фарзандлар дунёга келди. Фарзандлар билан қанчадан-қанча ҳаяжонли кунлар, ташвишли тунлар ўтиб боради. Ўғил-қизлар улғайгани сари Мурод билан Маъмуранинг кўнглида ширин-ширин орзу-умидлар чечак ота бошлади. Шундай дориломон кунларнинг бирида, чарақлаб турган қуёш бетини қора булут қоплагандек, хунук бир хабар етиб келди. Монтёр ҳам бир марта янглишар экан. Мурод иш жойида ҳалок бўлди. Катта ҳовлида бешта бола билан Маъмуранинг ўзи қолди.

— Энди нима қиламан? — деб ўйларди у. Ўйлаб-ўйлаб Маъмура «Самарқанд» ресторанига оддий хизматчи бўлиб ишга кирди. Бутун ҳаётини фарзандларига бағишлади. Севгисига содиқ қолди. Ўғил-қизларига ҳам оталик, ҳам оналик қила бошлади. Меҳнат жамоасида ўзининг меҳнатсеварлиги, ширин забонлиги билан ҳурмат қозонди.

Халқ маорифи аълочиси, кекса журналист — Убайдулла Расулов бир гурунгда шундай деган эдилар:

— У покиза, одобли, иродали, имони бутун оналардан. Қани энди ҳамма аёллар ҳам шу Маъмурага ўхшаса. Мен уни жаннат парисига ўхшатаман.

Орадан йиллар ўтди. Фарзандлар вояга етди. Бир ўғилни уйлантириб, бир қизини турмушга чиқарди.

Яқинда Маъмура набирали бўлибди, деб эшитдим. Бир табриклаб келай деб уйига бордим. Кўзида ёш, хурсанд бўлиб шундай деди:

— Худога шукр, қилган меҳнатларим зое кетмади. Ўғил-қизларимдан хурсандман. Битта армоним бор. У ҳам бўлса болалари камолини отаси кўрмадилар. Дунёда яхши одамлар кўп экан. Ҳаётда оёққа туриб олишимга қўни-қўшнилар ва маҳалла аҳли ҳар доим ёрдам бериб, қўллаб-қувватлаб турди. Саидакбар — авиация, Саидакмал — матбуот бирлашмасида, Нафиса — «Малика»да, Насиба болалар боғчасида ишлайди. Саидаҳрол дурадгорлик ҳунарини эгалламоқда.

— Маъмуранинг суянган тоғи — ишонган боғи, катта давлати шу фарзандларидир, — дейди ён қўшниси Боқи ака,— шундай фарзандлар билан ҳар қанча фахрланса арзийди.

— Меҳрибон онамиз борлигидан, — келини Шаҳноза шундай қўшимча қилди, — шундай онага келин бўлганимдан ўзимни бахтли ҳисоблайман. Ҳар доим улардан ибрат олишга ҳаракат қиламан.

Маъмура сингари оқила оналар бор экан, дунёда эзгулик ва гўзаллик, инсонлар қалбини ёритиб туришига ишонасан, киши.

Шомаҳмуд ШОБИЛОЛОВ.

* Ғазалхонлик

ЁР ЭШИГИДА

Умрим ўтади тобакай ул ёр эшигида,
Йўлимни тўсар кўп баланд девор эшигида.

Ул зулфи асири бўлибон ёнди бу жоним,
Қатлим учун ул кокиллари дор эшигида.

Бу ҳолим кўриб ханда қилур мардуми олам,
Айтур: «Магар бул телбаму, не бор эшигида?».

Гулшанни кезиб изламангиз сиз мени асло,
Найлай, маконимдур мудом такрор эшигида.

Эшикни очиб: «Эй ошиғим, сўйлагил» — деса,
Дил дардин Заби, айлайин изҳор эшигида.

ХАТО

Бевафо ёр ишқини кўнгилга жо қилмоқ хато,
Раҳми йўқ гул юзли ёрга жон фидо қилмоқ хато.

Ҳажрида дилхаста бўлганларга дармон изламa,
Ёр васлидан бўлакроқ бир даво қилмоқ хато.

Икки қалб оҳанграбодек бир-бирига тортса гар,
Иккисин еткур муродга, бил, жудо қилмоқ хато.

Ёрига интилмагай ким ошиқи дилсўз эмас,
Жонфидо қилган нигорингга жафо қилмоқ хато.

Ишқингга содиқ паририннг мангу хоки пойи бўл —
Ким Забиҳилло шу йўлда сен, хато қилмоқ хато.

КЎКДАГИ ОЙ, ДИЛБАРИМСАН

Кўкда сонсиз юлдузу сайёралар кўп дилрабо,
Солди оташ дилгинамга бири юлдузлар аро.

Кўкдаги ой, юлдузимсан дилбарим чиндан инон,
Дил уйин ишқ нурила ёрит гўзал, бергил зиё.

Бу жаҳонда сен эрурсан энг азиз гулчеҳра ёр,
Кулмасин орзум гули гар қилмасам сенга вафо.

Кечалар бедор эрурман фикру ёдинг бирла мен,
Изларингни кўзга суртиб айлагайман тўтиё.

Маҳвашим, гар чеҳра очсанг чекилур ҳижрон туни,
Соғиниб шеърлар ёзар сенга мудом Забиҳилло.

Забиҳилло НУРУЛЛО.

ЯНГИ ДАСТУР АСОСИДА

ШАРҚОНА тарбия ўзининг кўпгина афзал томонлари билан ажралиб туради. Бу қадимий маърифий мерос мактабгача тарбия жараёнида ҳам ўзига кенг йўл топмоқда. Бундай ибратли ишни Тошкентнинг Шайхонтоҳур районидаги 229-болалар боғчаси мисолида ҳам кўриш мумкин.

Болалар муассасасининг илғор педагогик билим ва тажрибасига эга бўлган тарбиячилари ташаббуси билан боғчада таълим ва тарбиянинг шарқона усули асосида алоҳида дастур яратилди. Миллий удум ва анъаналарга асосланиб тузилган мазкур дастур асосида тажриба-намуна ишлари олиб борилмоқда, йўлга қўйилган машғулотлар кичкинтойларда қизиқиш уйғотмоқда.

Севара АҲАДОВА.

Маҳсулотларга гул босиш цехи «Учқун» тикувчилик атторлик ишлаб чиқариш бирлашмасида энг аҳамиятга эга бўлган жараёнлардан ҳисобланади. Чунки асосий маҳсулотларнинг сифати ана шу цех ишчи ва хизматчиларининг қандай ишлашига боғлиқ.

СУРАТДА: ишчи Ойдин Жабборова ўз гул босган маҳсулотини кўз-кўз қилмоқда.

ТИЖОРАТЧИГА ҚОНУН ПИСАНДМАСМИ?

Тошкент шаҳар Ички ишлар Бош бошқармаси ва «Тошкент оқшоми» газетасининг қўшма текшируви

Ўзбекистон Республикаси Президентининг кўрсатмаларига биноан фуқароларнинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, иқтисодий ва уюшган жиноятчиликка қарши курашни кучайтириш юзасидан шаҳар ички ишлар бош бошқармаси ходимлари изчиллик билан иш олиб боришмоқда. Фақат иқтисодий жиноятчиликка қарши курашиш бўлимининг ўтган йили олиб борган текширишлари натижасида 122 талон-тарожлик, 11 та порахўрлик ва 151 та харидор ва буюртмачиларни алдаш ҳоллари очиб ташланди. Давлат ва жамоатга жиноятчилар томонидан етказилган умумий зарар миқдори тергов идоралари томонидан тугатилган жиноий ишлар бўйича 8307271 сўмни ташкил қилиб, 5982403 сўм ундириб олинди. Лекин шунга қарамасдан ҳозирги кунда ҳам талон-тарожлик, порахўрлик, чайқовчилик, харидорлар ҳақига хиёнат қилиш ва айниқса фуқароларнинг ғазабини қўзғатувчи тижорат тизимида содир этилаётган юлғичликлар, ҳужжатсиз молларни ошириб, яшириб сотишлар давом этмоқда. Бу галги текширувимиз-ана шулар ҳақида.

Текширув давомида шу нарса маълум бўлдики, янги ташкил топган қўшма корхоналар, ҳиссадорлик уюшмалари, кичик корхоналар тижорат раҳбарлари ва мутасаддиларининг кўпчилиги янги турдаги маҳсулот ишлаб чиқариш ўрнига даллоллик йўлига ўтиб олиб, мўмай бойлик орттириш мақсадида ўз ғаразли манфаатларини кўзлаб иш олиб боришмоқда. Натижада 50 фоиз тижорат тизимларида республикамиз ҳудудида ишлаб чиқарилган озиқ-овқатлар ва ҳар хил молларни қонунсиз йўл билан дўконларда сотиш ҳоллари аниқланди.

Республика Вазирлар маҳкамасининг ўтган йил 14 декабрдаги кўрсатмасига ва Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбековнинг фармойишига биноан тижорат корхоналарида қўшма савдо-сотиқ қилиш ташкилотларида, шахсий тижоратларда республикамиз ҳудудида ишлаб чиқарилган спиртли ичимликлар — пиво, шампан виноси, коньяк, озиқ-овқат ва бошқа ҳар хил маҳсулотларни сотиш ман этилади. Шу қарор кучга кирганидан кейин шаҳримиздаги саксон олтита тижорат дўконларида текширув ўтказилди. Шундан 75 тасида қоидалар бузилганлиги аниқланди, тўққизтасида республика ҳудудида тайёрланган озиқ-овқат ва саноат моллари кўрсатилган қарорга зид равишда сотилаётганлиги маълум бўлди. Бир қанчасида спиртли ичимликлар сотиш, 60 тасида эса санитария қоидалари бузилганлиги аниқланди. Ўтказилган чора-тадбирлар натижасида ҳаммаси бўлиб 600 минг сўмга яқин моллар олинди.

«Узинвестсервис» ташкилотига қарашли (тергов ишлари кетаётганлиги учун магазин ва сотувчи номларини кўрсата олмадик) Усмон Юсупов кўчасидаги тижорат дўконларидан бирида сотувчи К. чинни заводида ишлаб чиқарилган еттита чиннилар термасини харидор Р. га сотиб ундан 738 сўм уриб қолди. Дўконда текширув ўтказилганда ўзимизда ишлаб чиқарилган 379400 сўмлик моллар яшириб қўйилганлиги маълум бўлди.

16 февраль куни «Ғалабанинг 40 йиллиги» даҳасидаги «Умид» ҳиссадорлик уюшмасига қарашли дўконда бўлганимизда қизиқ воқеага дуч келдик. Бу салондўкондаги моллар фақат буюртма орқали аҳолига сотилиши керак. Аммо бу ерда барча молларни истаган харидорлар сотиб олишмоқда.

— Бизга битта болалар каравоти, битта чойшаб ва яна битта телевизор тагига қўядиган столча берсангиз.

— Хўп бўлади, — деди сотувчи С.

Сотувчи бу буюмларни харидорга сотиб ундан 2641 сўм уриб қолди.

Мирзо Улуғбек туманидаги Тошкент трактор заводи яқинида жойлашган тижорат дўконида юлдузни бенарвон урадиган сотувчилар ишлашар экан. Улар давлат нархи 140141 сўм турадиган «Синцян-150» маркали кичик тракторни харидорга 180000 сўмга пуллаб, ундан 38859 сўм уриб қолишди. Бу қилмиши учун сотувчи Х. га нисбатан Ўзбекистон Республикаси жиноят кодексининг 177-моддаси билан жиноий иш қўзғатилди.

Шаҳримиздаги баъзи мутасаддилар тижорат дўконларининг дуч келган ерда савдо қилишларига рухсат беришмоқда. Айниқса, шаҳримизнинг марказий кўчалари, хиёбонлари, чорраҳаларидаги муюлишларида дўкончалар қуриб, стол қўйиб, савдо қилаётганларни кўрган аҳолининг ғаши келмоқда. Буларнинг баъзи бирлари ҳеч нарсадан тап тортмай, маҳсулотларни истаган нархда сотишмоқда.

«Олой» бозори яқинидаги Каблуков кўчасида жойлашган «Амир» тижорат дўконининг сотувчиси Фозил Толипов бир блок «Мантакарло» сигаретини харидорга пуллаб, 300 сўм уриб қолди. Волгоград кўчасида жойлашган «Кавсар» тижорат дўконининг сотувчиси Ғофур Тожиев харидорга 4 қути «Малборо» сигаретини сотиб 387 сўмни ўзлаштирган. Бу ерда текширув ўтказилганда 6 блок «Космос» сигарети учун ҳеч қандай ҳужжат йўқлиги маълум бўлди.

Баъзи тижорат фирмалари кўрсатилган низомлардаги иш бир ёқда қолиб, даромад кетидан қувишмоқда. Шундайлардан бири (тергов ишлари кетмоқда) асаларичилик билан шуғулланиши керак бўлган тижорат фирмасидир. Бу ерда текширув ўтказилганда оилавий тижоратчилар асаларичилик билан шуғулланиш ўрнига савдо-сотиқ ишларини авж олдириб юборишган. Шуғулланганда ҳам бир неча тижорат корхоналари билан тил бириктириб, сохта ҳужжатлардан усталик билан фойдаланиб, банклардан қарз ундириб олишган ва бу пулларни қонунсиз йўллар билан ўзлаштиришган. Текширишлар шуни кўрсатдики қисқа вақт ичида бу фирма ва корхоналар томонидан 20 миллион сўмдан ортиқ қонунсиз равишда пуллар ўзлаштирилган. Ҳозир улар устидан тергов ишлари олиб борилмоқда.

9 февраль куни «Узмясомолторг» дарвозасидан Мирзо Улуғбек туманидаги савдо шохобчаларидан бирига чиқарилган (тергов ишлари кетмоқда) 1020 килограмм сариёғ накладнойда кўрсатилган магазинга етиб келмади.

Бу «ишбилармонлик»ни иқтисодий жиноятчиликка қарши кураш бўлими бошлиғининг ўринбосари, милиция майори Акмал АҲМЕДОВ шундай шарҳлайди:

— Ҳар бир килограмми 180 сўм турадиган бу сариёғни магазин сотувчиси, унинг ўғли, куёви биргаликда тил бириктиришиб, Юнусободдаги хонадонлардан бирида сақлаш учун туширишган ва магазин кассасига 51 қути сариёғ сотилди, деб пулини тўлаб қўйишган. Улар бу сариёғнинг ҳар бир килограммини 490 сўмдан сотишаётганда қўлга олинди.

Ҳозир Республикамизнинг ҳамма ерида уюшган жиноятчиликка, талон-тарожлик, порахўрлик, чайқовчилик, мўмай пул орттириш мақсадида қонунни писанд қилмайдиган шахсларга нисбатан қаттиқ кураш олиб борилмоқда. Шундай экан қонунни писанд қилмаётган тижоратчилар ҳам жиноят жазосиз қолмаслигини унутмасинлар.

Мирзааҳмад МИРАҲМЕДОВ,
Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг иқтисодий жиноятчиликка қарши кураш бўлими бошлиғи, милиция подполковниги.

Раҳматулла ФАЙЗУЛЛАЕВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

МУСТАҚИЛЛИК шарофати билан шаҳримиздаги кўпгина жойларга ўзларининг тарихий номлари қайтарилмоқда. Баъзи жойларга эса янги номлар берилаётир. Эндиликда Ленин, Ульянов, Ильич, комсомол, совет, пролетар каби инқилобий номлар тобора йўқолиб бормоқда. Аммо шаҳримизда инқилобий номини сақлаб қолган ягона жой қолди. Бу — Октябрь даҳасидир.

Бу жойнинг тарихда қандай аталгани биз учун қоронғу. Аммо шу нарса маълумки, 1966 йили Тошкентда рўй берган кучли зилзиладан сўнг пойтахтни қайта тиклаш мақсадида Шайхонтоҳур даҳаси аҳолиси шаҳарнинг жануби-ғарбий қисмига кўчирилди. Ўшанда бу жой Октябрь давлат хўжалигига қарашли эди. Ҳар ким ўзига бошпана қура бошлади. Маҳаллалар пайдо бўлди. Шу тариқа бу жой давлат хўжалиги номи билан Октябрь даҳаси дейиладиган бўлди. Даҳа аҳолиси асл шайхонтоҳурликлардир.

Нуқтаи назар

Забт этилмаган қўрғон

Даҳа дегани кўча, дўкон ёки бирон-бир ташкилот эмаски, эски номини олиб, янги ном ёзилган тахтачани қўйиш билан иш битса. Унинг номи халқ тилида юради. Бугунги кунда даҳа шарқда Кўкча, Шофайз, жанубда Бирлик, Бешқайрағоч каби миллий-тарихий номга эга бўлган жойлар билан чегараланган. Ғарбда Лабзак, шимолда Тутзор даҳалари, марказда эса Октябрь...

Сўнгги пайтларда даҳа аҳолиси ўз жойлари номини ўзгартириш борасида ўзаро фикр-мулоҳазалар юритишмоқда. Баъзилар бу жойни Каттабоғ деб юритиш лозимлигини таъкидлашмоқда. Чунки мазкур жойда зилзилага қадар Октябрь давлат хўжалигининг катта боғи мавжуд бўлган. Яна бир муҳим жиҳати шундаки, даҳа тўлиқ маҳаллалардан иборат, аҳолиси ҳам юз фоиз маҳаллий миллат вакиллари, тўғрироғи, шайхонтоҳурликлар. Ўзбекона урф-одатлар халқ ичида чуқур илдиз отган. Қолаверса бу ернинг кўринишида Европага оид бирон бир аломатлар кўзга ташланмайди. Шу жиҳатдан олиб қараганда даҳани Туркистон номи билан юритилишини таклиф этаётганлар ҳам кўпчиликни ташкил этади.

Нима бўлганда ҳам бу ишни мутахассислар ҳал қилгани маъқул. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Абдулаҳад Муҳаммаджонов «Фан ва турмуш» журналида босилган мақоласида Юнусобод даҳаси номининг келиб чиқишини тарихий далиллар билан чуқур таҳлил этиб берган. Эҳтимол биз сўз юритаётган даҳанинг ҳам қадимда ўз номи бўлгандир. Буёғи тарихчи олимлар эътиборига ҳавола. Балки даҳа аҳолиси таклифини инобатга олишга тўғри келар. Бу масалага эътибор қаратилишига ишонамиз. Зеро, пойтахтимизда инқилобнинг забт этилмаган сўнгги қўрғонларидан бири қолди.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ.

Санъатнинг сеҳрли, юлдузли онлари барча санъаткорларга ҳам насиб бўлавермайди. Тошкент Давлат санъат институтини бундан 15 йил муқаддам тугаллаган Альмира Диёрова ва Шоҳида Нишоновалар Муқимий номли давлат мусиқали драма театрида ўзларининг дилбар рақслари ила ана шу юлдузга — халқ олқишига сазовор бўлдилар.

Абдувоҳид Тўраев сурати.

Жаҳон маданияти юлдузлари

МАШҲУРЛИК ШАРОБИДАН МАСТ

1980 йил эди ўшанда. «ПАРИЖ кинотеатрлари экранларида «Соҳилдаги хонимлар» ва «Оила бошлиғи» фильмлари катта шов-шув билан давом этарди. Ҳамма фильмларда бош ролларни ижро этган оппоққина, хушрўй соҳибжамолнинг маҳоратига, қадди-қоматига «беш» кетган эди. Ҳамманинг тилида бир гап:

— Бу бебаҳо нозанин ким бўлди экан? — Бу нозанин эндигина 28 ёшга кирган Фанни Ардан эди. Бугун унинг номини ҳатто «юлдуз»ларга унчалик зориқиш сезмайдиган Голливуддагилар ҳам билади. Лекин бу «оқбадан» жонон ҳақида кўпчилик ҳали ҳам яхши билмайди. Сабаби у енгил-елпи телемулоқотлардан ўзини тияди, бўлар-бўлмас (яъни ўзига хуш келмаган) саволларга жавоб бермай қўяқолади.

Ниҳоят бир мухбир ундан юрагидаги бор гаплардан бир қисмини билиб олишга эришди. Узундан узоқ илтимослардан кейин Фанни хоним шундай деди:

— Мен, ўй-мушоҳадага чорлайдиган саволларни ёқтираман, шунда ҳам ҳамма гапни айтиб ташлашга ҳушим йўқ.

— Буни сиз «Қўшни қиз» ва «Қувноқ якшанба» фильмларидаги бош ролларни ижро этган Фанни Ардан айтяпсизми? — сўради ҳайратга тушган мухбир.

— Ҳа, мен! Нега энди ҳатто онамга ҳам очмайдиган сирларимни нотаниш одамлар билан ўртоқлашишим керак? Мен ҳаётда ниқоб билан яшашни маъқул кўраман. «Фильмларда Фанни бутун шахсий борлиғини очиб ташлайди», дейдиганлар хато қиладилар. Театрни жуда яхши кўраман. Яна мен ўзимни жуда зўр профессионал актриса деб санамайман. Фильм тугагач, унга чет кишининг назари билан қарай оламан. Шунда анча кўп камчиликларни кўраман.

— Ўзингиз ижро этган қаҳрамонлар ҳақида нима дея оласиз? — яна сўради мухбир.

— Уларнинг ҳар бир ҳаракатини ўзлаштириб оламан. Уларнинг ўтмиши ҳақида, ҳозир орадан бир неча йиллар ўтгандан кейин яхши ё ёмон гаплар айтаяпман. «Қўшни қиз»даги Матильда, айниқса, юрагимга қадрдон бўлиб кетган. Ҳеч эсимдан чиқаролмайман. Шу бор гапим...

Ана холос! Мухбирга ҳам шунақа муомала қиладилармиа? Бу ҳам Фанни Арданнинг ўзига хос хислатларидан бири!

Чиндан ҳам Матильдани, Фанни Ардaнга шон-шуҳрат келтирган «Қўшни қиз» фильми бош қаҳрамонини унутиш оғир. Тасаввур қилинг: узоқ йиллар давомида сўнаётган муҳаббатнинг уйғониши — бунга сабаб бўлган собиқ ошиғини кўчада кўриб қолиши (бу ролни буюк Жерар Депардье ижро этган) албатта — шунча йиллар юрагида сақланиб келган эҳтироснинг юзага қалқиб чиқиши, ўтган йиллар аламини олиш учун бош кўтарган алам, ниҳоят қотилликка, ўз жонига қасд қилишга уриниш. Бу деталларнинг барчасини Фанни Ардан жуда ҳам табиий ижро этган, бир сўз билан айтганда «ўзи бўлиб кетган».

Француз режиссёри Франсуа Трюффо томонидан олинган бу фильмда Фанни Ардан билан бир қаторда Жанна Моро, Катрин Денев, Изабел Аджанилар ҳам ўзларининг энг ажойиб ролларини ижро этишган. Францияда «Хотинлар режиссёри» деб ном чиқарган Трюффо кейинги йилларда чин дилдан чиққан, юракларни ўйнатувчи чуқур эҳтиросга кўнгил боғлаб қолди. Трюффонинг охирги хотини бўлган Фанни худди шундай аёл — эҳтирос соҳибаси бўлиб чиқди.

Фанни аслида театрдан кинога келган. У 13 ёшида эканида ўзининг илк ролини ижро этган. У саҳнада гоҳ Андромаха, гоҳ Юлия Стриндберг қиёфаларини ўзида мужассам этди. Актриса кинога юксак фожиавий руҳ, ҳис-ҳаяжонга тўла ҳарорат олиб келди. Бундай ажойиб актрисани эса зориқиб кутаётган эдилар. Хусусан, бу жуда ҳам жиддий режиссерлар Ален Рене, Андрей Дельвога ёғдай ёқиб турди. Режиссёрнинг икки картинасида Фанни Ардан суратга тушди. Иккала кинонинг мазмуни фалсафанинг айнан ўзи. Буни уларнинг номи ҳам тасдиқлаб турибди: «Ҳаёт — бу роман», «Ўлгунча севаман».

Фанни Ардан яратган образлар турлича: пастор аёл, герцогиня Германтская («Тентак севгиси»), бельгиялик пианист қиз («Бенвенута»), эҳтиросли итальян хотин («Истак»). Худди шундай у бирга ишлаган режиссерлар ҳам турлича: «Надин Тертиньян, Клод Лелюш, Фалькер Шлендорф. Бирга ўйнаган актёрлари ҳам машҳури жаҳонлардан: Витторио Гассман, Филипп Нуаре, Жан-Луи Трентиньян.

Фанни Ардан нимаси билан кучли ва кўзга яқин? Бу савол кўплаб ишқибозларни ўйлантирмоқда. Унда ғалати хатти-ҳаракат бор: у иродали, ҳаракатчан; шилқим, ўзини тутолмаган эркакларнинг таъзирини беради. Ҳаётда қандай билмадимку, лекин кинода шунақа!

«Қувноқ якшанба» Фаннининг ўсиб бораётган истеъдодини жуда ҳам яққол намойиш этди. Мазкур фильм Голливудда ишланган саргузашт фильмларга пародияга ҳам ўхшайди. «Фанни Ардан — бу фильмнинг ғалабасини таъминлади, у бўлмаса билмадик нима бўларди?» — бу режиссёрнинг гапи.

Фанни Ардан ҳозир машҳурлик шаробидан маст. Хушомад, муҳаббат изҳори, деганингиз керагидан ортиқ. Лекин у кичкина труппа тузиб, Париждан олисдаги шаҳарларга бориб томошалар кўрсатмоқчи. Ушбу шаҳарларда одамлар кам, театрлар ҳам мукаммал эмас. Лекин ҳар бир томошани томошабинлар байрами даражасига кўтариш — Фанни Ардан учун муқаддас орзу.

Орзу эса янги уфқларга етаклайди. Кўрамиз, унинг орзулари «юлдуз»нинг янада ёрқинлашишига сабаб бўлармикин ёки аксинча!? Лекин Фанни Ардан ўз юлдузининг хира тортишига тоқати йўқ.

Толиб САЪДУЛЛАЕВ.

Шундай одамлар бор бўлсин

Топилма эгасига қайтарилади

ОРАМИЗДА шундай кишилар борки, улар билан ҳар қанча фахрлансанг арзийди. Тошкент метрополитени машинисти Геннадий Сударишкин ҳам шундай инсонлар сирасига киради.

Яқинда у ишини тугаллагандан сўнг ўзи бошқарадиган поезд вагонларини айланиб юриб 26 минг сўм пул топиб олди. Ғойибдан келган бу бойликни ҳеч кимга билдирмай чўнтагига урса ҳам бўларди. Лекин бунга унинг виждони йўл бермади. Топилган пулни тўғри «Беруний» бекатида жойлашган милиция пункти ходимларига топширди.

— Геннадий Семёнович инсофли бўлиши билан бир қаторда илғор ҳайдовчилардан ҳисобланади, — дейди бошқарма бошлиғининг ўринбосари Маҳмуд Исроилов. — У ҳамиша йўл жадвалига риоя қилиб, режаларини ортиғи билан бажаради.

Шаҳримизда ўзгалар ҳақига хиёнат қилмайдиган бундай олижаноб кишилар кўплаб топилади. Шундай инсонлар бор бўлсин.

Ғулом ЮСУПОВ.

Билиб қўйган яхши

ТОШҚОТГАН ИЗЛАР

КЕНИЯ мамлакати (Африка)даги Туркан кўлининг шимоли-шарқий соҳилида тадқиқот олиб бораётган Америка экспедицияси бу жойларда бир ярим миллион йил бурун яшаган аллақандай одамсимон маҳлуқнинг оёқ изларини топди. Соҳилнинг балчиқли заминида улкан отқиндилари таъсирида тошқотган еттита из шундоққина билиниб турарди.

Изларнинг узунлиги — 26,7, эни — 8,9 сантиметр эди. Бу ўлчамларга асосланган тадқиқотчилар, мазкур маҳлуқнинг бўйи тахминан 1,5 метр, вазни 60 килограмм бўлган, дейишмоқда.

Антропологлар мазкур изларнинг эгаси бўлмиш ўша маҳлуқни гомо эректус (қаддини ростлаб юрувчи одам) деб ҳисоблаш мумкин, дейишмоқда.

Акбар АЛИЕВ тайёрлаган.

Об-ҳаво ажойиботлари

● Ер юзида энг паст ҳарорат 88,3 даража совуқ бўлиб, у Антарктикада, «Восток» қутб станциясида қайд қилинган.

● Шимолий Ярим шарда эса 71 даража совуқ Оймаконда бўлиши аниқланган.

● Ер юзида энг юқори ҳарорат — 58 даража иссиқлик — Ал-Азизияга (Ливия) хос эканлиги маълум бўлган.

● Энг юқори ҳарорат билан ва энг кучли совуқ ўртасидаги жуда катта фарқ — 104 даража Оймаконда кузатилган.

● Ер юзида йиллик энг кам миқдорда 0,9 миллиметр ёғингарчилик бўлиши Чилининг Арика пунктида кузатилган.

● Энг кўп миқдордаги ёғингарчилик Ҳиндистоннинг Черапунжи пунктида ёғади. XX аср бошидан буён олиб борилган кузатувларга қараганда бу ерда йиллик ўртача ёғингарчилик миқдори 16 минг 305 миллиметрни (1899 йили) ташкил этган.

Абдуқаҳҳор ШУКУРОВ.

Олимлар тажрибахонасида

УЗОҚ ЯШИРИНГАН ГАЗАНДА

МАРКАЗИЙ Осиё минтақасида жойлашган республикамиз ўзининг табиий манзараси, гўзал ва ранг-баранглиги билан ажралиб туради. Табиати ўзига хос гулу биёбонлари, қиру адирлар, осмонўпар қор чўққиларида учрайдиган ҳайвонот дунёси бу борада муҳим аҳамиятга эгадир. Маълумки, ҳозиргача жуда кўп бўғимоёқлилар гуруҳининг таркиби, яшаш тарзлари ва тарқалиши етарлича ўрганилмаган.

XIX асрнинг 60—70 йилларида Марказий Осиё ўсимлик ва ҳайвонот дунёси таркиби, табиий жўғрофия ва геологияни ўрганиш учун чор Россияси томонидан ташкил этилган илмий сафарга А. Федченко раҳбарлик қилган. Табиатшунос, сайёҳ олим томонидан турли-туман жонзодлар қаторида заҳарли ўргимчак турлари ҳам тўпланган эди. Орадан бир неча йил ўтгач А. Кронсберг заҳарли биййлар ҳақида тўпланган илмий маълумотларни ишлаб чиқди. Маълумотлар илмий нуқтаи назардан таҳлил қилинганда Самарқанд вилояти Каттақўрғон ва Улусдан ушланган ўргимчак турлари орасида фанда биринчи бор янги зоологик тур сифатида 2 дона ўргимчак аниқланади.

Бу турларга пулвивентрис ва алтисепс биййлари деб илмий ном берилади. Қизиғи шундаки, жаҳон музейларида бу биййлардан 1—2 донаси ҳозирги вақтда сақланаётгани маълумдир. Кейинги юз йилдан ортиқ вақт давомида, бу турларнинг табиатда мавжудлиги ҳақида бирор илмий маълумот йўқ. Шу икки турнинг табиатда учраш ва учрамаслигини аниқлаш мақсадида, кейинги 10 йил мобайнида Самарқанд вилояти Каттақўрғон ва Нуробод район ҳудудларига бир неча бор махсус иш сафари ташкил қилинди. Асосий мақсад А. Кронсберг аниқлаган биййлар табиатда мавжудми ёки йўқолиб кетганми деган саволга жавоб топиш эди.

«Излаган албатта топади», дегандек 1991 йилдаги илмий сафар даврида Зарафшон тизма тоғлари пастлигида ўша ноёб турлардан бири, пулвивентриснинг турли ёшдаги қуртлари, вояга етган эркак ва урғочи жинсларини ушлаб олишга муяссар бўлдик. Бу ўргимчак 1,5—2 сантиметр катталикда бўлиб, тана ранги оч кулранг, айрим ҳолларда сариқроқ бўлади. Асосан махсус ин қазиб, тупроқ остида ҳаёт кечиришга мослашган. Ин чуқурлиги ўртача 10—15 сантиметрни ташкил этади.

Бу ноёб биййнинг ҳаёти, яшаш тарзи ва заҳар таркиби мутлақо ўрганилмаган. Тутқинликда сақлаш ва уларнинг устидан ўтказилган кузатишлардан маълум бўлдики, вояга етган эркак ва урғочи жинслар, май ойининг охирида жуда кўп учрар экан. Қизиғи шундаки, бий авлод қолдириш учун ўз тухумларини махсус ипакдан ясалган пилла ичига қўяди. Тажрибахона шароитида она биййлар ўз пилласини июнь ойининг учинчи ўн кунлигида қўйгани аниқланди. Ҳар бир пилла ичида 100 дан ортиқ тухум бўлар экан.

Бир фикрни алоҳида таъкидлаб ўтишни лозим топамизки, фанда айрим муаммоларнинг ечими тезликда ҳал бўлавермайди. Мана, ўша рус олимлари томонидан аниқланган бу заҳарли ўргимчак қарийб 120 йил ўзини сир сақлаб келди. Мутахассис сифатида, наҳотки экологик танглик оқибатида, Она табиатдаги мувозанат бузилиши сабабли бу тур заҳарли ўргимчак яшай олмасдан ўлиб кетганмикан деб ўйлардик. Аммо иккинчи тур бий-алтисепс ҳозиргача топилгани йўқ. Кичик тарқалиш доирасига эга бўлган тур бўлса ажаб эмаски инсоният томонидан яратилган ноқулай экологик шароит асосида йўқ бўлиб кетиши мумкин, деган хулосага келиб турибмиз.

Топилган ноёб заҳарли бий ҳақида галдаги илмий вазифаларимиздан энг муҳимлари қуйидагилардир: энг аввало яшаш доирасини аниқлаш, ривожланиш ва тараққиёт даврларини, яшаш тарзидаги ўзига хос хусусиятларини, табиий ҳолда ва тажрибахонада хулқ-атворини тутқунлик шароитида кўпайтириш каби муаммоларни, ечими заҳар таркиби ва таъсир қилиш кучини аниқлаш каби муаммоларни ҳал қилиш лозимдир.

Норқўзи ЭРГАШЕВ, биология фанлари номзоди.

СУРАТДА: вояга етган урғочи пулвивентрис бийи. Муаллиф сурати.

Болалик боғи

ҚАНОТЛИ ЎҒРИ

(Эртак)

ЎРМОНДА чиройли бир Қарқуноқ яшар экан. Унинг қанотлари қоп-қора, тумшуғи сал қайрилган, кўзининг ёнидаги кулранг ҳоли ўзига жуда ярашаркан. У ини ёнидаги шохда митти кўзларини юмиб, мудраб ўтирган экан, қулоғига қандайдир шарпа эшитилиб қолибди. Бундоқ қараса, Олақанот Хўжасавдогарнинг инидан чиқиб келаяпти! Оғзида тилла тақинчоқлар ярақлаб кўринибди. Олақанотнинг кўзлари олакула, атрофга аланглаб қарабди-да, ўз ини томон учиб кетибди. Ҳайтовур Олақанот қалин барглар панасида Қарқуноқнинг борлигини сезмабди.

Қарқуноқ ҳам: «Башаранг қурсин, ўғри», дебди-да, ҳеч нарса кўрмагандай тескари қарабди. Бу воқеани унутишга ҳаракат қилибдию, барибир, кўз ўнгидан Олақанотнинг олазарак қиёфаси ҳеч нари кетмабди. Қарқуноқ кўпдан бери бу сурбет қушни ёқтирмас экан. «Қачон қарамасин, Олақанот шохда биқиниб турар, жиғилдонини шишириб қаттиқ қағиллар, гердаяр, бошқалардан ўзини баланд тутаркан. Худди босқинчининг ўзгинаси экан.

«Хўжасавдогар эрталаб бозорга кетган эди-ку! Ҳали замон уйига келса, роса қиёмат-қойим бўлади-да! Ҳа, Олақанот ғирт ўғри! Буни ўрмонда ҳамма билади. Аммо, юзига «Сен ўғрисан», деб гўрни айтиб бўладими? Уларга ҳеч ким бас келолмайди. Айтайлик, мен ўша ўғри Олақанотнинг ёнига борсам-да, «Ҳой, Олақанот, ўйлаб қадам бос! Қўли эгрилигингни ташла, охири ёмон бўлади, десам, «ҳа, гапларинг тўғри», деб у сўзимга кўнармиди? Бир кун ўзи тумшуғидан илиниб қолар, менсиз ҳам ҳақ қарорини топар. Биров билан нима ишим бор? Ахир тақинчоқлар меники эмас-ку, бунча куюнмасам? «Ўзингни бил, ўзгани қўй», деб доно Укки бекорга айтмаган. Менга нима, менга деса бутун ўрмонни кўчириб кетмайдими?» Қарқуноқ шундай дебди-да, қоматини ростлаб, қанотларини силкитиб қўйибди. Сўнг кулранг думини ликиллатиб, инига кириб кетибди. Тумшуғини қанотлари орасига олибди-да, хотиржам уйқуга кетибди.

Бир кун Қарқуноқ ўрмон сайрига чиқибди. Дарахтдан-дарахтга, шохдан-шохга учибди, қўнибди. Баҳаво ўрмонда таралла бедод қилиб яйрабди.

Қараса, бир дарахтда булбул сайраётган экан, пастки шохларда қушлар уни эҳтиром билан тинглашаётганмиш. Қарқуноқ ҳам Булбул хонишини маст бўлиб эшитиб ўтирибди. Кечга яқин мамнун ҳолда ошиёнига қайтибди. Қай кўз билан кўрсинки, уяси шипшийдон, қимматбаҳо нарсалари йўқ эмиш.

Қарқуноқ саросимага тушиб, довдираб қолибди. Олам кўзларига тор кўриниб кетибди. Мол аччиғи — жон аччиғи, дейдилар. У нима қиларини билмай, уяси олдидаги шохга югуриб чиқибди-да:

— Ҳой, қўшнижонлар, бормисизлар, шўримга шўрва тўкилиб қолди, — деб қанотларини бир-бирига уриб, дод солибди.

Шовқин-суронни эшитиб, бирин-кетин қўни-қўшнилар йиғилишибди.

— Қарқуноқ, ўзи нима гап? — сўрабди патлари ола-була, қанотларида оқ-сариқ ҳоллари бор, қора дўппили, қора соқолли Саъва амаки.

Қарқуноқ ҳадеганда гапиролмас, дув-дув оқаётган кўз ёшларини тия олмас эмиш.

— Пешонам шўр экан, — дебди у йиғи аралаш. — Уйимни ўғри уриб кетибди. Меҳнат қилиб, топган бойликларимдан айрилиб қолдим.

— Вой, шўрим! — дебди бошига қора рўмол ўраган, ярқироқ яшил тусли Қизқуш. Сизга жабр бўлибди.

— Сизга жабр бўлибди, — Қизқушнинг гапини такрорлабди Тўтиқуш.

Ҳамма Қарқуноққа ачинибди.

— Ҳадеб куйинаверманг, қўшни, нарсаларингиз топилиб қолар, — дебди уни юпатмоқчи бўлиб Саъва амаки.

— «Ўғри бўл, инсоф билан бўл» деганлар, кўзинг олайиб қолгур, бирор арзигулик нарсамни қолдирмабди-я?

— Опа, ўша отинг ўчкур ўғри ким экан-а, билмадингизми? — сўрабди Қизқуш.

— Ким, бўларди, Олақанот-да!

— Ўз кўзингиз билан кўрмаганингиздан кейин бир нима дейиш қийин.

— Вой-вой, билмасам гапираманми? Тунов куни Олақанот Хўжасавдогарнинг уйини тўнаб чиқаётганини кўрган эдим, — дебди Қарқуноқ қаноти билан кўз ёшларини артиб.

— Ахир кўрган экансан, нега ўғрининг гирибонидан маҳкам ушламадинг? — Кўзлари катта-катта, тирноқлари ўткир, кулранг тусли Уккининг жаҳли чиқиб кетибди.

Укки ўз ҳаётида бундай савдоларни кўп кўрган экан. Қанотидаги пайдо бўлган оқиш патлари унинг кексайиб қолганидан дарак бераркан.

— Ҳой, нима деяпсиз Укки ака, безорига бас келиб бўларканми? Уларнинг сирини очсам, оқибати нима бўлади, ўйлаяпсизми? Безорилар изимга тушса, мени соғ қўядими? Уларнинг қўлидан ҳар бало келади. «Э, нима қиламан тинч бошимга ғавғо орттириб?» деб ўйловдим ўшанда.

Қарқуноқ бошини эгиб олибди.

— Мана, шунақасиз-да, қўшни, — дебди боядан бери бошқаларнинг гапини диққат билан эшитиб ўтирган Ҳаққуш. — Безориларни кўрсак ҳам кўрмасликка оламиз. Сиз бўш турсангиз, «Менга нима?» деб мен бепарво бўлсам. Оқибатда ўғрилар кўпайиб кетяпти. Нега кўплашиб ўғриларнинг кўзини чўқиб олмаймиз, нега уларга қарши курашмаймиз?

— Ҳаққуш ака, илоё соғ бўлинг. Битта ҳам патингиз тўкилмасин. Яхши гапларни айтдингиз. Буларга кўпчилик бўлиб курашмасак бўлмайди. Уларнинг биттасига тегсангиз, ўнтаси келиб Сизга ёпишади. Бу қушлар бир-бирлари билан шундай аҳил, шундай иноқки, асти қўяверасиз. Ҳаммаёқни шу Олақанотлар эгаллаб олган.

Яқинда тухумдан чиққан ёш Каккуча катталарнинг гапини аграйиб эшитибди. У ҳам суҳбатга аралашибди:

— Бировнинг нарсасини олишга қандоқ қўллари боракин-а? — дебди болаларча соддалик билан.

— Бу Олақанотлар қуш номига иснод келтиришди. Куппа-кундуз куни беозор қушларни тўхтатиб «Патингдан берасан», деб туришибди.

— Вой, эшитдингизми, қўшнижон, тунов куни улар тумшуғига ниқоб кийиб, тунда кекса бойўғлининг уйига ўғриликка тушишибди. «Сен бойнинг ўғлисан, йиққан бойлигингни буёққа чиқаз», деб бечорани роса қийнашибди, — дебди Жиблажибон.

— Замон ёмон бўлиб кетаяпти. Ўз инингда хотиржам ухлай олмасанг, — Тўрғай жиғали бошини сарак-сарак қилибди.

— Ҳар куни бир ваҳимали гап эшитасан, — оҳ-воҳ қилиб деди Зоғча.

— Ўртоқлар, — дебди Ҳаққуш оғир хўрсиниб. — Мен бундай нопоклар билан битта ўрмонда яшашга ор қиламан.

— Мен ҳам бундай нопоклар билан битта ўрмонда яшашга ор қиламан, — дебди Тўтиқуш Ҳаққушнинг гапини такрорлаб.

— Ҳа, қараб туриб бўлмайди, Ҳаққуш ака, — дебди Қарқуноқнинг фиғони фалакка чиқиб. — Зағизғонга бориб арз қиламан. Ахир у ўрмонимизнинг тартиб сақловчиси. — Ўғриларнинг бундоқ жазосини бериб қўйсин...

— Вой, нималар деяпсиз, овсин? Зағизғон билан Олақанотларнинг тили бир. Офтобда қатиқ ялашган қариндошлар-ку!

— Ҳали шунақами? — Вой, унда додимни кимга айтаман? Ишқилиб, мол-дунёларим топилармикин? Тоқатим тоқ бўлди, қушларнинг пушти-паноҳи Бургутга арз қиламан, қарорим қатъий. Ўғриларнинг пати юлиниб, боши кесилмаса асло рози эмасман...

Шу пайт тўртта Лочин икки олақанотни чирқиллатиб олиб ўтиб кетишибди.

— Ҳайрият-ей, ўрмон бу безорилардан ниҳоят қутиладиган бўлди, — дебди Қарқуноқ севиниб.

Рауф ТОЛИБ.

Муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 1. III

● ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Бувимнинг туғилган куни». Мультфильм.
18.20 «Уч суҳбат». Аёлнинг оилада, жамиятда тутган ўрни.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Тилга эътибор». Ўзбек атамашунослиги ва Шарқ тиллари.
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 Баҳор тароналари.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Назорат ойнаси». Нефть маҳсулотларидан тежаб-тергаб фойдаланиш.
21.40 Телеспектакль.
23.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Ассалому алайкум» (такрор.).
19.30 Болалар учун. «Совға».
20.00 «Лаҳза». Хабарлар.
20.15 «Қурилиш: тажриба ва муаммолар».
20.55 «Тошкент гуллари».
21.05 «Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бошқармаси: бугун ва эртага». Телетомошабинларнинг саволларига соғлиқни сақлаш ходимлари жавоб берадилар.
22.05 «Лаҳза». Хабарлар.
22.20 «Хатарли парвоз». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20 —Кўрсатувлар тартиби.
6.00 «Якунлар».
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Квакша». Мультфильм.
9.45 В. Молчановнинг муаллифлик кўрсатуви.
10.30 «Брейн-ринг».
11.30 «Гол».
12.00 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Телемикст».
16.10 «Алиса Мўъжизалар мамлакатида». Мультфильм. 1-серия.
16.20 «Танлаш-2000».
17.05 «Стартинэйджер».
17.50 «Технодром».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 «НЭП».
18.55 «Иқболи кулганда».
19.35 «Гол».
20.10 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал премьераси. 5-серия.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Мулкдор алифбоси».
21.35 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал премьераси. 6-серия.
22.05 «Спорт уик-энди».

«Янги студия» таништиради:
22.20 «Матбуот-клуб».
00.35 «Евгеник ва...».
00.50 «Джем-сейшн». «Кукуруза» ансамблининг концерти. Танаффус пайтида (24.00)— Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 Мульти-пульти.
9.05 «Мутлақо махфий».
9.55 Тонгги концерт.
10.10 «Тилла шпора».
10.40 «Рек-тайм».
11.10 Кундузги сеанс. «Узгалар орзуси». Бадиий фильм. (Япония).
12.50 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.15 Чанғи спорти турлари бўйича жаҳон чемпионати. 70 метрли трамплиндан сакраш. Швециядан кўрсатилади.
14.00 Россия телевизион театри. А. Костинский. «Қафас».
15.30 «Американинг ёввойи табиати». Ҳужжатли фильм премьераси (АҚШ). 1-фильм.
16.10 Янгиликлар.
16.25 «Рост» студияси. «Эски тегирмон».
16.55 «Қутқариш хизмати — 911».

*

18.00—20.10
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.10 Рақс марафони.
20.55 Душанба куни детектив. «Лаки страйк» таништиради. «Сент-Луис блюзлари тўплами». Бадиий фильм. «Криминал ҳодисалар» туркумидан (АҚШ).

*

21.55—22.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.25 «Ҳақиқат онлари». Андрей Караулов саволларига А. М. Макаров жавоб беради.
23.20 Спорт кўрсатуви.
23.25 «Матбуот гўзали-92».
23.50 «Репортёр».
24.00 «Тақдир чорраҳалари» 2-кўрсатув.

Сешанба, 2. III

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Логич». Телефильм.
7.50 Дунё хабарлари.
8.00 «Уч қирол жанги». Бадиий фильм. 1—2-сериялар.
10.05 Ўзбек тилини ўрганамиз.
10.35 «Рўзғор ташвишлари». Уй бекалари учун.
11.20 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.50 «Ишонч».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Топилмалар идораси». Мультфильм. 1—2-фильмлар.
18.30 «Кичкинтой» устахонаси.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Спортлото».
19.25 «Адолат». Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув.
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 «Шеърият дафтаридан». Усмон Кўчқор.
20.20 «Чор Бакр». «Ўзбектелефильм» премьераси.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон ва жаҳон». Давлатимизнинг Бирлашган Миллатлар ташкилотига аъзо бўлганлигининг 1 йиллигига.
21.30 «Уйга қайтди...». Бадиий фильм.
23.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Жамғарма банки ходимлари билан бевосита мулоқот».
20.20 «Мусиқали меҳмонхона».
21.00 «Театр оламида». Оперетта театрининг «Қора кўзлар» спектакли премьераси ҳақида.
22.00 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Кидди-Видди».
9.35 «Ёлғон дарё». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 10-серия.
10.35 «Миниатюра». Мусиқий кўрсатув.
10.50 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал. 5 ва 6-сериялар.
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.
12.20 «Фруза». Телевизион бадиий фильм.

* * *

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Ишбилармонлар хабарномаси».
15.40 «Адам Смит бойлиги дунёси».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Алиса Мўъжизалар мамлакатида». Мультфильм. 2- ва 3-сериялар.
16.35 Сиз учун учрашувлар. «Москва» журнали.
17.20 «Болалар телевидениеси ассоциацияси». Болалар эстрада қўшиқлари IV фестивали (Таллинн шаҳри).
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Номаълум таниш кишилар» кўрсатувини таништиради.
18.50 «Муқовадаги сурват». Телеочерк.
19.00 «Ёлғон дарё». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 10-серия.
19.55 «Мавзу».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 Ж. Сименон. «Мегрэ вазир ҳузурида». Телеспектакль. 1-қисм.
22.40 «Матбуот-экспресс».
22.50 «Джаз портретлари». «Каданс» ансамбли.
23.40 «Шеърият альбоми».
24.00 Янгиликлар.
00.35 Футбол. Кубок эгаларининг кубоги. 1/4 финал. «Фейеноорд» (Голландия)— «Спартак» (Москва). Голландиядан олиб кўрсатилади.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 «Ҳақиқат онлари».
9.50 Ишдан бўш пайтингизда. «Балиқ» белгиси остида».
10.05 Мусиқа йирик планда.
11.05 «Сиз яратган боғ».
11.35 «Телекроссворд».
12.05 Кундузги сеанс. «Катта шаҳар чироқлари». Бадиий фильм.
13.30 Мульти-пульти.
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.05 «Ашерлар уйи». Бадиий фильм (АҚШ).
15.40 «Телебиржа».
16.10 Янгиликлар.
16.25 «Қалб қўрингизни бағишланг».
16.55 Трансросэфир. «Европа—Осиё».
17.40 «Кўҳна Псковнинг рангтасвири».

*

18.00—23.05
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
23.05 Санкт-Петербург балети.
23.50 Спорт кўрсатуви.
23.55 Мусиқий синов. «Форум» гуруҳи «Қисқаси» кўрсатувида.

Чоршанба, 3. III

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Афсоналар ўлкасида». Телефильм.
7.45 Дунё хабарлари.
7.55 «Ўтган кунлар». Бадиий фильм.
9.30 Турк тили.
10.00 «Ёшлик» студияси саволларингизга жавоб беради.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Биология. Табиатни муҳофаза қилиш.
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.30 Ўқув кўрсатуви. Кимё. Азот ва фосфор.
12.00 «Анъана ва замон».

* * *

17:55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Топилмалар идораси». Мультфильм. 3—4-фильмлар.
18.30 «Талабалик йилларим».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Эртанги кунга ишонч». Аҳолини иш билан таъминлаш.
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 «Ёшлар куйлаганда».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Кино жавонидан».
21.40 «Демидовлар». Бадиий фильм. 1-серия.
23.05 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Мўъжизалар, мўъжизалар...».
19.10 «Билим сарчашмалари».
19.50 «Спринт».
20.10 «Шаҳар юмушлари».
21.10 Мусиқий дақиқалар.
21.25 «Суперспорт».
22.10 «02» тўлқинида.
22.30 «Кинотриада».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20 —Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Тингланг, томоша қилинг».
9.40 «Ёлғон дарё». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 11-серия.
10.35 Мультфильмлар: «Қизча ва шер», «Дадабой ва будильник».
11.00 Футбол. Кубок эгаларининг кубоги. 1/4 финал. «Фейеноорд» (Голландия) — «Спартак» (Москва). 2-тайм. Голландиядан кўрсатилади.
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.
12.20 «Ўз ери». Телевизион бадиий фильм.
13.55 «Сапожников хотини».

* * *

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Телемикст».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Алиса Зазеркальеда». Мультфильм. 1 ва 2-сериялар.
16.40 «Бизнинг мусиқий клуб».
17.20 «Парвоздаги уй». Кўп серияли мультфильм премьераси. 4-серия (АҚШ).
17.50 «Технодром».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Ҳаётимиз йили» кўрсатувини таништиради.
18.50 «Ёлғон дарё». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 11-серия.
19.45 «Миниатюра». Мусиқий кўрсатув.
20.00 «ТВ-версия».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 Ж. Сименон. «Мегрэ вазир ҳузурида». Телеспектакль. 2-қисм.
22.30 «Катта сайр».
23.10 «Кафе-квартал».
24.00 Янгиликлар.
00.35 Футбол. Чемпионлар лигаси. МАСК — «Олимпик» (Марсель, Франция). Германиядан олиб кўрсатилади.
02.20 «Матбуот-экспресс».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 «Менинг Ватаним».
9.50 Параллеллар. «Юзма-юз».
10.05 «Бола тилидан».
10.35 «Файн артс квартет» чалади (АҚШ).
10.55 Санкт-Петербург балети.
11.40 «Бурда моден» тавсия этади...
12.10 Кундузги сеанс. «Уруш уруш-да». Бадиий фильм.
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.05 «Осойишталик № 9».
15.05 «Ҳали англанмаган коинот».
15.40 «Сигнал».
15.55 «Нефть».
16.15 Янгиликлар.
16:30 «Рост» студияси. «Тонлабиринт».
17.00 Трансросэфир. «Узоқ Шарқ».
17.45 Мульти-пульти.

*

18.00—22.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.30 «Нота бене» студияси.
23.25 «Ўз-ўзига режиссёр».
23.55 «Оркестрда фақат қизлар».
00.25 «Пост-Монтре фестивали». Дам олиш кўрсатуви.

Пайшанба, 4. III

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Наққош». Телефильм.
7.40 Дунё хабарлари.
7.50 «Сирли ворис». Бадиий фильм. 1—2-сериялар.
10.00 Араб тили.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Ўзбекистон тарихи. Қўқон мухторияти.
11.00 «Саломат бўлинг!».
11.20 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.50 «Шоирлар—болаларга».
12.20 «Қизил Яримой шуъласи».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Дадамнинг ўрнида бўлсам». Мультфильм.
18.30 Болалар учун. «Ассалом, баҳор!».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Элга хизмат». Тошкент вилояти Чирчиқ шаҳрида аҳолига хизмат кўрсатишдаги тажриба ва муаммолар.
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 «Осойишталик посбонлари». Ички ишлар вазирлиги хабарномаси.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Актёрлар ва роллар». Зуҳра Ашурова.
21.40 «Демидовлар». Бадиий фильм. 2-серия.
23.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ»

СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.00 «Бумеранг». Экология кундалиги.
19.40 Мусиқали дақиқалар.
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.15 «Бу оқшомда».
21.30 «Пульс». Хабарлар.
21.45 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 00.35 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Ёлғон дарё». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 12-серия (якунловчи).
10.15 «Ҳайвонот оламида» (сурдо таржимаси билан).
11.05 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.
12.20 Футбол. Чемпионлар лигаси.
14.00 «Домино». Телевизион бадиий фильм.
15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Телемикст».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Алиса Зазеркальеда». Мультфильм. 3-серия.
16.25 «Рақснинг 42 дақиқаси».
17.10 «Россия ҳокимлари: сиймолар ва акслар». И. Сталин.
17.40 «...16 ёшгача ва ундан катталар». Танаффус пайтида (18.00) — Янгиликлар.
18.45 «Ёлғон дарё». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 12-серия.
19.40 «Мулкдор алифбоси».
19.50 «Театр можароси». Кўрсатувни Э. Радзинский олиб боради. 1-кўрсатув.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.20 Ёдимизда қолган фильмлар. «Эртага келинг...» (Одесса киностудияси).
23.10 Футбол. Чемпионлар лигаси.
24.00 Янгиликлар.
00.40 «L-клуб».
01.25 «Матбуот-экспресс».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 «Нота бене» студияси.
9.50 «Ўз-ўзига режиссёр».
10.20 «Пост-Монтре фестивали». Дам олиш кўрсатуви.
11.20 Россия сирларини асровчилар. «София қаерда бўлса — ўша ер Новгород».
12.00 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 138 ва 139-сериялар.
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.05 «Гап-гаштакларни қўмсаб».
14.40 «Кўздан ғойиб бўлаётган манзара». Л. Аннинский кўрсатуви.
15.30 Ишдан бўш пайтингизда. «Хонаки клуб».
15.45 «Алгоритмлар».
16.15 Янгиликлар.
16.30 «Рост» студияси. «Бизнинг «Аралаш-қуралаш».
17.00 «Нефть».
17.15 Трансросэфир. «Сувратига чизгилар».

*

18.00—22.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.25 Спорт кўрсатуви.
22.30 «Оппозиция».
23.15 «Осойишта уй».

Жума, 5. III

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Нарзанлар водийси». «Тоғлар мусиқаси». Телефильмлар.
8.00 Дунё хабарлари.
8.10 «Севги сароблари». Бадиий фильм.
9.30 «Мавсум тараддуди».
10.00 «Гулла, яшна, она-юртим». Фильм-концерт.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Зоология. Йиртқичлар туркуми.
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.30 «Нишона». Тошкент институтларида билим олаётган ёш ижодкорларнинг чиқиши.
12.10 Футбол. «Пахтакор-79» хотира турнири.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Сеними, шошмай тур!». Мультфильм.
18.15 «Сиҳат-саломатлик».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Тадбиркор».
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 «Билиб қўйган яхши».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Икромжон Бўронов куйлайди». Видеофильм премьераси.
22.00 «Офицерлар». Бадиий фильм.
23.30 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

БИШКЕК КЎРСАТАДИ
18.05 «Остонамга эртак келиб қўнди». Мультфильм.
18.15 «Байкем, Эжем жана биз».
18.30 «Бундай ҳисоб-китоб керакми!» (рус тилида).
19.00 Хабарлар.
19.15 «Менчиктештируу кандай журуп жатат!».
19.30 «Ашуудаги из».
19.55 «Энергетика» кўрсатуви.
20.15 Криминал хабарлар.
20.25 «Давлат мулки — ишончли қўлларга».
20.55 Катталар учун. мультфильм.
21.00 Хабарлар.
21.15 «Назар» (билдирувлар, эълонлар).
21.20 «Жаздин бир куну жил азигин берет».
21.40 «Жердин жана кожоюндари».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20, 00.35 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 Болалар учун фильм. «Ҳамма учун буви».
10.25 «Рус мусиқаси саҳифалари». С. Рахманинов. Паганини мавзуларига рапсодия.
11.00 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.
12.20 «Америка М. Таратута билан».

Театр шинавандалари, сизлар учун
12.50 Т. Уильямс. «Атиргул расми туширилган». Горький номли Москва Бадиий академик театрининг фильм-спектакли.
14.50 «Болакай ва қурбақа». Мультфильм.

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Бридж».
15.50 «Бизнес-класс».
16.05 «Ён дафтар».
16.10 «Алиса Зазеркальеда». Мультфильм. 4-серия.
16.20 Болалар учун фильм. «Ҳамма учун буви».
17.25 «Россия меценатлари».
17.50 «Иш».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали. «Овросиё: афсона ва ҳақиқат».
18.45 «Инсон ва қонун».
19.15 «Америка М. Таратута билан».
19.45 «Мўъжизалар майдони».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
21.40 «Детективлар клуби»да. «КТВ-1» ва «Франс интернасиональ» канали таништиради. «Йўлдан озган фаришта». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. «Хитойлик» сериалидан (Франция).
23.15 «Ҳеч нарса ҳақида репортаж».

«ВИД» таништиради:
23.20 «Сиёсий бюро».
00.35 «Музобоз».
01.15 «Автошоу».
01.30 «Обоз» майдончаси.
«Онажон, мен сизни севаман». Танаффус пайтида (24.00) — Янгиликлар.

*

02.30 «Матбуот-экспресс».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 «Осойишта уй».
9.50 Ишдан бўш пайтингизда. «ТВ-ателье».
10.05 Кипрас Мажейка. «Кичик Европадан репортажлар».
10.35 Рақс марафони.
11.20 «Оқ қарға».
12.05 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 140-серия.
12.55 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.05 «Ижица».
14.35 «Россиянинг навқирон истеъдодлари». Ипполитов-Иванов номидаги ижрочиларнинг I Бутунроссия танловида.
15.35 «Телебиржа».
16.05 Янгиликлар.
16.20 Трансросэфир. «Конверсия ҳақида умид билан».
16.50 «Метрополдаги суҳбатлар.
17.10 Жума кунлари Дисней. «Ер сайёрасига юборилган». Бадиий фильм. 1-серия.

*

18.00—19.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
19.00 «Калит» кўрсатуви. «Сталин. Доҳий вафот этганлигининг 40 йиллигига».
19.35 «Ҳар бир кун байрам».
19.45 «Эллик учинчи йилнинг совуқ ёзи». Бадиий фильм.

*

21.25—24.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
24.00 «К-2» таништиради: «Халқ фраки».
00.50 Театр сафари. «Болалар ҳокимият тепасида».

Шанба, 6. III

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

*

8.00 Дунё хабарлари.
8.10 Алифбо сабоқлари.
8.40 «Олти жаҳонгашта». Бадиий фильм.
9.45 «Даврага кел, дугонажон». Паркент районида бўлиб ўтган «Латофат-93» қизлар баҳси.
10.45 «Жамоат ташкилотларида».
11.15 «Ҳужжатли экран». «Ўзкинохроника» фильмлари асосида.
12.00 Тижорат канали. «Шаҳрисабз — ипак шаҳри».
12.30 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Менинг маҳаллам».
13.10 «Қурилиш жабҳаларида». Сирдарё вилояти хўжаликлараро қурилиш трестининг иш фаолияти.
13.40 «Шанба учрашувлари». «Ўзбектелефильм» студиясининг режиссёри Аброр Қосимов.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Умид учқунлари». Иқтидорли ўқувчилар ҳақида.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Оддий кун». Телефильм.
19.30 «Ҳаёт қувончлари ва ташвишлари».
20.30 «Туркистон» ахбороти.
21.00 «Чақноқ юлдузлар». Киноконцерт.
21.40 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 6-серия.
22.25 «Ўзанини топар дарёлар». Самарқанд вилояти.
23.25 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

17.00 АШГАБАТ КЎРСАТАДИ.

● «ОРБИТА IV»

6.55, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
7.00 Эрталабки гимнастика.
7.10 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
7.55 Янгиликлар.
8.30 «Матбуот-экспресс».
8.40 «Спорт-имконият».
9.10 «Марафон-15» — кичкинтойларга.
9.35 Экологик шарҳ.
9.50 «Эльдорадо».
10.20 «Шанба кунги дастхат».
10.50 «Мўъжизасиз мўъжизалар».
11.20 «Мусиқий дўкон».
11.50 «Қизил космос». Ҳужжатли фильм премьераси. 2-фильм — «Космик пойгалар». 3-фильм — «Космос афсонаси».
12.50 «Биз асраб-авайлаган Россия».
13.30 «Соло».
14.00 Давлат академик Шимол рус халқ хорининг бадиий раҳбари Нина Мешко билан учрашув.
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Демократия ҳақида новеллалар». Телефильм премьераси. 4-фильм — «Муҳожирлар».
15.55 «Сеними, шошмай тур!». Мультфильмлар. 5 ва 6-фильмлар (25 йиллик юбилейига).
16.20 «Қирол Шарқдан келадими!». С. Алексеевнинг Осиё туркуми.
16.45 «Телеёдномалар».
17.15 «Ультра-си». Спорт кўрсатуви.
18.10 «Қизил квадрат».
18.50 «Бахтли тасодиф».
19.50 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Ўзининкига қарата ўт очиш». Телевизион бадиий фильм премьераси. «Адолат кўчаси» сериалидан (АҚШ).
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Қироллик курсисида». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси (АҚШ).
22.25 «Матбуот-экспресс».
22.40 «Бир боқишда муҳаббат».
23.20 «Арс» кечки-мусиқий қаҳвахона. Танаффус пайтида (24.00) — Янгиликлар.
01.30 «100 С». Журналистик текширув.
02.00 Футбол. «Уэмбли сари йўлда».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.20 «Оламга ўз нигоҳи билан қараш».
8.45 «Ўхшаш дунёлар».
9.15 «Рост» студияси. «Бизнинг «Аралаш-қуралаш».
9.45 «Кузирхоним».
10.15 «Пигмалион».
11.00 «Дораэмон». Кўп серияли мультфильм премьераси.

*

11.15—15.00
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ
1. «Экосан». Экология ва саломатлик жамғармасининг хабарномаси.
2. «Умид» (уйғур тилида).
3. «Оқ бўрон». Қор кўчкилари ҳақида.
4. «Цирк, цирк, цирк».
5. «Мерос».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
15.00 «Монолог». Бадиий фильм.
16.45 «Репортёр».
17.05 «Уйингизга тинчлик-хотиржамлик тилаймиз».

*

18.05—22.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.30 «Джентльмен-шоу».
23.00 «Чегарасиз футбол».

Якшанба, 7. III

● ЎзТВ I

7.00 «Боғлар зийнати». Телефильм.
7.10 «Халқ ижодиёти». Саидовлар оилавий ансамбли куйлайди.

*

8.00 «Туркистон» ахбороти.
8.30 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм. 5—6-сериялар.
10.00 «Қувноқ стартлар». Мактаб ўқувчиларининг спорт мусобақалари.
10.45 «Аёл қадри». Публицистик кўрсатув.
11.20 «Ким чаққон!».
12.00 «Инсон ва замин». Навоий вилоятидан кўрсатув.
13.00 «Эстрада шинавандалари учун». Доннёр Тошмуҳамедов куйлайди.
13.30 «Ватанпарвар».
14.00 «Марду майдон». Қашқадарё вилояти.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Фақат сиз билан...». Баҳор байрамига бағишланади.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Аҳвол қандай, чемпион!». Спорт кўрсатуви.
19.45 «Сенга бир армон бўлай». Адабий-мусиқий композиция.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Темир хотин». Бадиий фильм. («Ўзбекфильм»).
23.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

БИШКЕК КЎРСАТАДИ
9.05—12.00 Программада: «Хуш хабарлар», «Бабалардан қолган соз», «ТТ» (телевикторина), «Баластандин меймаканасында», «Жилдиздуу бала», мультфильм.

* * *

18.05 Мультфильм.
18.15 Телетомошабинларнинг талабларига биноан концерт (рус тилида).
19.00 Хабарлар.
19.15 «Бактылуу байбичелер».
19.45 «Жаз майрамы — ыр майрамы».
20.55 «Қирғизтелефильм» — 25 ёшда. «Олимхон». Бадиий телефильм.

● «ОРБИТА IV»

6.50, 14.55, 22.45, 00.15— Кўрсатувлар тартиби.
6.55 «Руҳни чиниқтириш».
7.55 Янгиликлар.
8.30 Эрталабки гимнастика.
8.40 «Спортлото» тиражи.
8.55 «Марказ».
9.25 «Эрта саҳарлаб». «Денвер — динозаврларнинг энг сўнггиси». Кўп серияли мультфильм премьераси.
9.55 «Ҳозирча ҳаммаси жойида».
10.25 «Тонг юлдузи».
11.15 «Пи» белгиси билан».
12.05 «Қора кўркам от саргузаштлари». Болалар учун кўп серияли телефильм премьераси.
12.30 «Ишқий ўзишмалар» ёки «Соня билан Америка томон саёҳат». 1-кўрсатув.
12.55 «Инжиқ малика». Мультфильм.
13.15 «Янги номлар». Байрам концерти.

«КТВ-1» ва «Франс интернасиональ» канали таништиради:
13.55 «Пиф ва Геркулес». Кўп серияли мультфильм премьераси.
14.05 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.

*

15.00 Янгиликлар.
15.15 «Саёҳатчилар клуби».
16.05 Мультфильмлар премьераси: «Каспер ва унинг дўстлари», «Ҳақиқий ажина овловчилар».
17.05 Давлат Россия духовой оркестри чалади.
17.20 «Эфирда бевосита мулоқот».
18.00 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
18.45 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
19.00 «Ҳунарли хор бўлмайди».
19.05 «Большой театр. Кунлар ва оқшомлар». 2-кўрсатув.

Якшанба кинокўрсатувлари
20.05 Телеэкранда биринчи марта. «Қайсарнинг қуйилиши». Бадиий фильм («Капиталфильм», Италия).
21.40 «Москва кино-хит-паради».
21.55 Эълонлар.

*

22.00 «Якунлар».
22.50 «Матадор». «Парижда аъло даражадаги модалар ҳафталиги». 1-қисм.
23.50 «Аттракцион». Мультфильм.
24.00 Янгиликлар.
00.20 Хит-мастер. «50х50». Алена Апина.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.20 Баскетбол шарҳи.
8.50 «03» кўрсатуви.
9.20 «Рост» студияси.
9.50 «Агар сиз...».
10.20 «Уйингизга тинчлик-хотиржамлик тилаймиз».
11.20 «Ати-бати...».

*

11.50—15.50
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО
ТЕЛЕКАНАЛИ

Кўрсатувлар 8 Март байрамига бағишланади
1. «Авлодлар».
2. «Чисен» (корейс тилида).
3. «Безнен мирас» (татар тилида).
4. «Тошда акс этган камалак».
5. «Ишбилармон аёллар».
6. «Рангинкамон» (тожик тилида).

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
15.50 «Кесиб ташламанг....».
16.05 «Ҳайвонот оламида».
17.00 XX аср кадрда ва кадр ортида. «Катюшадан» «Бурон»гача». Совет ракеталарининг яратилиш тарихи ҳақида.

*

18.00—18.50
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.50 Диснейнинг сеҳрли олами. «Қора плашч», «Винни-Пухнинг янги саргузаштлари».
19.40 «Ҳар бир кун байрам».
19.55 «Дунёнинг буюк цирклари».
20.55 «Рой Орбисон ва дўстлари». Мусиқий телефильм премьераси.

*

21.55—24.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
24.00 Жанр излаб. «Худди ўша Горин». 1- ва 2-қисмлар.

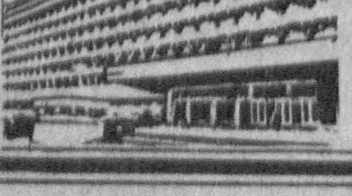

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: хатлар — 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаатчилик концернининг босмахонаси.

■ Нашр кўрсаткичи 64690 ■ Босмага бериш вақти 11.30 ■ Босмага берилди 11.20. Буюртма Г—67 ■ 1 2 3 4 5 6